

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на сједници Дома народа, одржаној 30.септембра 2002. године, и на сједници Представничког дома, одржаној 4.октобра 2002. године, усвојила је

ЗАКОН

О ВЕТЕРИНАРСТВУ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

(“Службени гласник БиХ”, број 34 од 22.11.2002.године)

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Предмет

Овај закон регулише које државне службе, службе Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине морају планирати, спровести, надгледати, контролисати, ажурирати путем овог закона и подзаконских аката, заразне болести животиња, ветеринарску превентиву, најмањи обим здравствене заштите животиња, накнаде и трошкове за здравствену заштиту животиња, ветеринарске дјелатности и њихово обављање, јавна овлашћења ветеринарске коморе, издавање концесија, стручно усавршавање у ветеринарству, регистре, базе података и информациони систем, надлежности државних органа, инспекцијску контролу, као и права и дужности правних и физичких лица према овом закону.

Члан 2.

Сврха ветеринарске дјелатности

1. Сврха ветеринарске дјелатности у Босни и Херцеговини је:
  - а) заштита и побољшање здравља животиња;
  - б) заштита здравља животиња од заразних и других болести;
  - ц) утврђивање, као и дијагнозирање болести и лијечење болесних животиња;
  - д) спровођење система идентификације и шеме контроле кретања животиња (АИМЦС);
  - е) обезбјеђивање мјера за заштиту становништва од зооноза, алиментарних инфекција и интоксикација, спречавањем и сузбијањем ових болести и спречавањем преношења ових болести са животиња на људе;
  - ф) обезбјеђивање да сировине и прехранбени производи животињског поријекла буду здравствено исправни и превенција остатака штетних материја у прехранбеним производима животињског поријекла;
  - г) обезбјеђивање здравствене исправности;

- х) обезбјеђивање здравствене исправности воде за напајање животиња;
- и) обезбјеђивање репродукције и производне способности животиња, са становишта здравствене заштите животиња;
- ј) обезбјеђивање мјера за заштиту окружења од загађења преко узрочника болести, које се појављују код животиња, као и хигијенских прилика и исправности окружења са становишта здравствене заштите животиња;
- к) спровођење мјера дезинфекције, дезинсекције и дератизације (ДДД);
- л) заштита животиња од мучења и патње, као и обезбјеђивање добробити животиња;
- м) ветеринарско образовање и обавјештавање становништва.

2. Надлежни органи у Босни и Херцеговини за спровођење овог закона су:

- а) Канцеларија за ветеринарство Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија), Министарство спољне трговине и економских односа (у даљем тексту: Министарство), Савјет министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет министара);
- б) Надлежни органи ентитета;
- ц) Надлежни орган Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Брчко Дистрикт);
- д) Државни ветеринарски савјет (ДВС) који чине представници надлежних органа ентитета, Брчко Дистрикта, Националног ветеринарског института Босне и Херцеговине, Ветеринарског факултета, Ветеринарско-сточарског центра и Ветеринарске коморе.

Члан 3. Значење термина

Појединачни термини у овом закону имају сљедећа значења:

- 1) **аквакултура** означава живе рибе, ракове, шкољке и мекушце који се гаје и чувају у контролисаним условима у рибњаку, укључујући и дивље животиње ових врста, намијењене гајењу;
- 2) **аматерски узгој и репродукција (*amateur rearing*)** значи повремено узгајање или репродукција кућних љубимаца; у овом случају узгој се односи на репродукцију која за циљ има квантитет, док репродукција подразумијева планирану репродуктивну активност и бригу у циљу досезања одређених квалитативних карактеристика потомства;
- 3) **болести које се обавезно пријављују** означава заразне болести са листи А, Б и Ц (остале болести) међународног зоосанитарног кодекса ОИЕ-а, укључујући и болести које одреде надлежни органи;

- 4) **чувар** означава свако физичко или правно лице које има одговорност, чак и привремену, за животиње, укључујући и транспорт на пијацу или клаоницу;
- 5) **дивљач** су дивље животиње, одређене прописима о дивљачи и лову, чије месо је употребљиво за исхрану људи и које се не кољу као домаће животиње, већ се лове, у складу са прописима о лову. За дивљач се сматрају и дивљи сисари и птице, који слободно живе на затвореном подручју, слично као дивљач која слободно живи, и која се лови у складу са прописима о лову;
- 6) **државни или стручни испит** је испит, који доктори ветеринарске медицине или дипломирани ветеринари у Босни и Херцеговини полажу при надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта, након завршених универзитетских студија ветеринарства;
- 7) **епизоотија, односно епидемија заразне болести** су бројнији случајеви заразне болести која, с обзиром на учесталост, вријеме, мјесто и угрожене врсте животиња, односно људи превазилази очекивани број случајева;
- 8) **гајена дивљач** су дивљи копнени сисари, гмизавци и птице, које се држе и кољу као домаће животиње;
- 9) **хитна ветеринарска помоћ** је интервенција, којом се уклања непосредна опасност по живот животиња;
- 10) **храна** је пласирани прехранбени производ на тржиште, онда када службени или овлашћени ветеринар, на основу ветеринарског прегледа, утврди да не постоје сметње за пласирање на тржиште или дозволи утовар и одвоз из регистрованог објекта;
- 11) **идентификација** означава стављање ушних маркица или електронских (*ТРАНСПОРДЕРА) у циљу сталне идентификације по основу врсте било које животиње која припада лицу, фарми или селу;
- 12) **идентификација животиња** означава стављање ушних маркица, жигова, укључујући и друге начине идентификације (електронски) који треба да стоје стално на животињи и да означе којој врсти, имању или стаду припада, а да притом не угрожавају саму животињу;
- 13) **имање** означава сваки објекат, зграду или мјесто а у случају отвореног простора, било које мјесто на ком се животиње узгајају, држе или се на неки други начин њима поступа;
- 14) **имаоци животиња** су физичка и правна лица, која су власници животиња, односно која се баве узгајањем, заштитом, употребом, гајењем, управљањем, обучавањем, превозом или продајом животиња;
- 15) **клаоница** означава сва мјеста гдје се кољу животиње ради даље продаје и употребе у људској исхрани;
- 16) **кретање животиња** означава промјену, смањење или повећање броја животиња на имању, у стаду, које се дешава из било ког разлога њиховог уласка или изласка, укључујући испашу, трговину, клање, учешће на изложбама или сајмовима, извоз, а за домаће коње такође

подразумијева учешће на спортским такмичењима; под кретањем се подразумијева рођење и смрт животиње на имању/у стаду;

17) **кућне животиње** су пси, домаће мачке, домаће птице, мали глодари, тераријумске, акваријумске и друге животиње, које се узгајају или држе за друштво, рекреацију, заштиту или помоћ човјеку;

18) **лијекови за употребу у ветеринарској медицини** (у даљем тексту: лијекови) су свака материја или комбинација материја, које су припремљене и намијењене лијечењу или спречавању болести код животиња, а лијеком се сматра и свака материја или комбинација материја, која се може примјењивати на животињама, да би се одредила дијагноза или поново успоставиле, побољшале или промијениле физиолошке функције;

19) **љубитељски узгој** је привремени узгој или одгој кућних животиња, при чему је узгој дјелатност репродукције животиња са нагласком на количинским аспектима, а одгој је планска дјелатност репродукције животиња и брига о њима, за достизање квалитетно одређених особина потомства;

20) **мјесто (пункт) граничне инспекције** означава мјесто на коме се врши контрола животиња и производа животињског поријекла приликом увоза, извоза или транзита, како то пропише Канцеларија, а коју морају спроводити овлашћени ветеринари (које одређује Канцеларија).

21) **мјесто поријекла** је простор, односно објекат, у којем је обављен ветеринарски преглед и гдје је након прегледа издат ветеринарски сертификат, односно потврда;

22) **објекат** означава/обухвата зграде и просторе, гдје се производе, односно обрађују прехранбени производи, производи, сировине и отпаци;

23) **Оперативна агенција** означава техничку агенцију која мора да спроведе модалитете и функционисање АИМЦС на цијелој територији Босне и Херцеговине и да надгледа и координира техничке активности регионалних канцеларија за унос података;

24) **остаци штетних материја** су остаци материја са фармаколошким дјеловањем, остаци еколошких загађивача окружења и друге материје, као и њихови метаболити, који могу прећи у прехранбене производе и угрозити здравље људи;

25) **отпадне воде** су оне отпадне воде, које настају у објектима за узгој животиња, клаоницама и другим објектима за обраду, прераду и сакупљање сировина, прехранбених производа и отпадака и захтијевају посебну технологију одвајања и чишћења;

26) **отпаци животињског поријекла** (у даљем тексту: отпаци) су животињски трупови и саставни дијелови животињског тијела, који нису намијењени или исправни за исхрану људи и здравствено неисправни прехранбени производи и животињски производи;

27) **овлашћена лабораторија** је лабораторија, која испуњава прописане услове које прописује Канцеларија, и коју за обављање дјелатности овлашћује надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта и одговара за њен рад;

- 28) **овлашћени ветеринар** је ветеринар, којег за обављање појединачних дјелатности запосли или овласти Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта;
- 29) **посебно опасне заразне болести** су заразне болести са Листе А ОИЕ међународног зоосанитарног кодекса и које утврде Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта у својој надлежности;
- 30) **прехранбени производи** означавају различите производе биљног и животињског поријекла, свјеже или спремљене за чување, отпатке добијене биосинтезом, индустријске производе, органске и неорганске супстанце које су директно или након обраде намијењене за исхрану животиња;
- 31) **производи животињског поријекла** (у даљем тексту: производи) су сви производи добијени од стоке, дивљачи и животиња које слободно живе у водама, инкубирана јаја, као и животињско сјеме, јајне ћелије и ембриони и сви производи који било дијелом или у цијелини потичу од живе или мртве животиње укључујући посмртне остатке животиње и мед;
- 32) **производне животиње** су намијењене добијању меса, млијека, јаја и меда;
- 33) **производња прехранбених производа** је добијање, припрема, обрада, прерада, дорада, паковање у амбалажу, препакивање у амбалажу и паковање прехранбених производа, које се обавља у регистрованим производним објектима;
- 34) **просторије** означавају терен са или без зграде;
- 35) **расне животиње за гајење** су животиње мушког и женског пола, намијењене размножавању;
- 36) **регионална база података** означава техничке канцеларије на регионалном нивоу које служе у сврху АИМЦС-а ;
- 37) **регистар на имању** означава регистар у који власници (имаоци) животиња и узгајивачи уносе све податке везане за животиње и кретање животиња;
- 38) **сабирни центар** је регистровани објекат, гдје се животиње из различитих објеката за узгој скупљају и сабирају у пошиљке, намијењене унутрашњој и спољној трговини;
- 39) **сировине животињског поријекла** (у даљем тексту: сировине) су трупови и сви саставни дијелови животињског тијела у непрерађеном стању, осим прехранбених производа хране;
- 40) **систем идентификације и шема контроле кретања животиња** (у даљем тексту: АИМЦС) означава процедуре којима је циљ побољшање и спровођење ветеринарских контролних система који се односе на идентификацију животиња, кретање и праћење кретања животиња;
- 41) **службени ветеринар** је ветеринар, који је запослен у Канцеларији, надлежном органу ентитета и Брчко Дистрикта;

- 42) **штала** обухвата зграде и просторије, које су потребне за узгој животиња;
- 43) **штала са непровјереним или сумњивим епизоотиолошким приликама** је штала у којој се нису обавили прописани прегледи животиња, односно штала власника животиње, који се бави недозвољеном или неконтролисаном трговином животињама и животињским производима;
- 44) **сточна храна или храна за животиње** означава различите производе животињског или биљног поријекла у првобитном природном стању, свјежем или конзервисаном, нуспроизводе биосинтезе, производе индустријске прераде и органске и анорганске материје, које су директно или након прераде намијењене храњењу животиња;
- 45) **транзит** је сваки пренос пошиљака, животиња, прехранбених производа, сировина, производа, лијекова и медицинских помагала, сточне хране и отпадака преко граничних прелаза Босне и Херцеговине у/из друге државе;
- 46) **трговац животињама** (у даљем тексту: трговац) је правно или физичко лице, које као дјелатност обавља куповину, односно продају животиња, осим животиња из члана 8. став 6. и испуњава прописане услове;
- 47) **трговина прехранбеним производима** је трговина међу регистрованим објектима, укључујући и складиштење и транспорт, трговину у вези са увозом и извозом, складиштење прехранбених производа на велико, трговину свјежим месом, рибама и другим воденим организмима, као и непосредна продаја коначном потрошачу, директно из регистрованог објекта;
- 48) **трговина животињама, производима, сировинама и отпатцима животињског поријекла** је увоз, извоз, продаја, или било какав трансфер роба трећем лицу;
- 49) **угроженим подручјем** сматра се подручје, на које се може пренијети болест са зараженог подручја и на којем постоје могућности за ширење заразе;
- 50) **увоз** је свако уношење пошиљака, животиња, прехранбених производа, сировина, производа, лијекова и медицинских помагала, сточне хране и отпадака преко граничних прелаза Босне и Херцеговине искључујући производе у транзиту;
- 51) **узгој расних животиња** означава одгој расних животиња, давалаца јајних ћелија и ембриона, објекте за узгајање расних животиња, центре за осјемењивање, расна јата пернате живине, расна рибља јата, расна узгајалишта и узгајалишта матица;
- 52) **ветеринар** је доктор ветеринарске медицине или дипломирани ветеринар са ветеринарском лиценцом;
- 53) **ветеринарска лиценца** је дозвола за обављање ветеринарске дјелатности;
- 54) **ветеринарска служба у војсци** је самостална стручна служба, установљена у оквиру ентитетских војски, која обавља одређене ветеринарске дјелатности, према овом закону, за потребе ентитетске војске;

55) **ветеринарска услуга** је интервенција ветеринара у амбуланти или ван ње, коју обавља, ради обезбјеђивања здравља животиња, из превентивних или узгојних разлога, ради ветеринарског прегледа или контроле, као и ради интервенција у репродукцијске или друге сврхе, осим извођења минималног обима здравствене заштите животиња из Поглавља IV;

56) **ветеринарске организације** су ветеринарска станица, ветеринарска амбуланта, ветеринарска болница и ветеринарска клиника;

57) **ветеринарски асистент** је физичко лице које под контролом ветеринара, обавља појединачне ветеринарске послове;

58) **ветеринарски прегледи и контрола** су прегледи и контрола животиња, сировина, производа, прехранбених производа, сточне хране и отпадака, ради заштите људи и животиња од заразних болести животиња, и спречавања трговине сировинама, производима, прехранбеним производима и крмом, који нису здравствено исправни, као и контрола објеката или робе, који могу бити извор заразних болести животиња;

59) **ветеринарски стручњак** је ветеринар, члан ветеринарске коморе којег Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикт, одлуком овлашћују за саветовање и давање мишљења, као и обављање врхунских специјалистичких радова у појединачним подручјима ветеринарске дјелатности;

60) **вјештачко осјемењавање** означава уношење сјемена у утерус, не сексуалним путем;

61) **зараженим подручјем** сматра се подручје, на којем је установљен један или више извора инфекције и на којем постоје могућности за ширење инфекције;

62) **заразне болести животиња** су болести идентификоване у међународном зоосанитарном кодексу Међународне канцеларије за епизоотије (OIE) и друге болести у погледу којих се примјењују прописане мјере;

63) **животиња** означава:

а) свако четвороножно биће које није сисар;

б) сваког сисара, осим човјека;

ц) рибе, рептиле и љускаре;

д) остала хладнокрвна бића било које врсте и пчеле које праве мед;

64) **животиње из зоолошких вртова** су животиње које слободно живе, које се јавно излажу у сталном објекту најмање седам дана у години, са изузетком циркуса и трговина са кућним животињама;

65) **животиње које слободно живе у водама** су рибе, ракови, шкољке и друге водене животиње, одређене прописима о риболову, чије месо и ткива се употребљавају за исхрану људи и које се лове са намјеном исхране људи;

66) **животиње** означавају животиње за гајење, производњу и клање, и кућне животиње, дивљач, гајену дивљач, аквакултуру, животиње које слободно живе у водама, животиње за вршење експеримената, животиње из зоолошких вртова и друге животиње;

67) **животиње за гајење** су животиње које се гаје или држе за производњу хране, односно за производњу вуне, коже, крзна или у друге привредне сврхе;

68) **животиње за клање** су животиње чији су саставни дијелови тијела намијењени исхрани људи, укључујући и аквакултуру и гајену дивљач;

69) **животиње за производњу прехранбених производа** су животиње за клање, животиње за производњу, дивљач и животиње које слободно живе у водама;

70) **животиње за вршење експеримената** значе сваког живог кичмењака, осим човјека, и ларвалне облике без феталних и ембрионалних облика који слободно живе, који се употребљавају у експерименталне и друге научне сврхе.

Члан 4.

Права и дужности ималаца и чувара животиња

1. Имаоци и чувари животиња имају обавезу да воде рачуна о здравственој заштити животиња и њиховој добробити и морају ажурно да воде регистар на имању.

2. Свако је дужан да заштити здравље животиња, као и здравље људи, од болести и инфекција, које се преносе међу животињама и људима, као и од посљедица остатака штетних материја у прехранбеним производима животињског поријекла.

3. Ветеринар је дужан да пружи хитну ветеринарску помоћ.

4. Физичка или правна лица не смију да ометају ветеринарски преглед и контролу и морају да помажу приликом ветеринарских прегледа и контроле, као и узимања потребног материјала за ветеринарске прегледе и приликом обављања других прописаних мјера.

5. Физичка и правна лица морају, без одгањања, да обавијесте најближу ветеринарску организацију или службеног ветеринара, односно надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта ако утврде да постоји опасност по здравље животиња, или у вези са тим, опасност по здравље људи, и да доставе у захтијеваном року, бесплатно, податке о здравственој заштити животиња, односно здравственој исправности прехранбених производа, производа, сточне хране, лијекова и отпадака, као и податке о извођењу мјера, и омогуће им да се увјере у дате податке. Док чекају да службени ветеринар или организација уради интервенцију, правна и физичка лица не смију да ставе у промет, из било ког разлога, животиње и предметне производе, ако је могуће, морају повући оне које су већ ставили у промет ако постоји сумња да су те животиње и производи ризични или се само сумња на ризик. Након ветеринарске интервенције морају да доставе све информације о мјесту дестинације животиња и производа.

6. Физичка и правна лица која држе или транспортују животиње, производе животињског поријекла или сировине животињског поријекла морају да воде прописане евиденције, када то буде утврђено подзаконским актом.

7. Ималац животиња има право на слободан избор ветеринара, осим у предметима из члана 10. став 3. и предметима из чл. 16. и 17. Ималац животиње може да захтијева информације о изабраном методу интервенције и трошковима ветеринарске услуге, као и о могућим посљедицама.

8. Јединствен и детаљнији садржај, облик и начин вођења евиденција из става 6. прописује Савјет министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет), на приједлог Канцеларије.

Члан 5. Међународне обавезе

1. Међународне обавезе за спречавање и сузбијање животињских заразних болести у међународној трговини животињама, производима, сировинама, прехрамбеним производима и отпацима животињског поријекла, као и предметима којима се може пренијети заразна болест, регулише овај закон, међународне конвенције и други међународни уговори.

2. Канцеларија одређује јединствени начин за техничку примјену мјера садржаних у међународним актима из става 1., које морају да се спроведу у Босни и Херцеговини.

II - ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ ЖИВОТИЊА

Члан 6. Заразне болести и зоонозе

1. Заразне болести животиња, ради којих се изводе опште и посебне превентивне, као и друге мјере које се спроводе према овом закону, с обзиром на врсту инфекције и мјере потребне за њихово спречавање и сузбијање, разврставају се у групе А, Б, и Ц, у складу са међународним зоосанитарним кодексом и епизоотиолошким стањем.

2. У групу А спадају високо заразне болести. Ширење тих болести међу узгајалиштима спречава се одговарајућим ветеринарским мјерама. Ове болести узрокују велике економске штете и угрожавају опстанак појединачне животињске врсте. Методе спречавања појава ширења, као и искорјењивања ових болести су познате и могуће их је изводити.

3. У групу Б спадају болести које су мање заразне. Ширење тих болести се међу узгајалиштима спречава одговарајућим ветеринарским мјерама. Ове болести узрокују економске штете, које се могу смањити одговарајућим ветеринарским мјерама. Методе спречавања појава ових болести су познате и могу се изводити.

4. У групу Ц остале болести, спадају болести које су по правилу слабо заразне. Ширење тих болести се међу узгајалиштима спречава одговарајућим ветеринарским мјерама. Ове болести узрокују мање економске штете, које се могу смањити одговарајућим ветеринарским мјерама. Методе спречавања појава ових болести су познате и могу се изводити.

5. Зоонозе су болести или инфекције које се природним путем преносе са животиња - кичмењака на људе, и обратно (зоопатије).

6. Детаљније разврставање болести, као и услове за одређивање статуса у погледу здравственог стања из овог члана, начин обавјештавања, пријављивања и мјере, прописује Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта.

7. Листе заразних болести наведене су у Прилогу 1. који је саставни дио овог закона.

Члан 7.

Спречавање заразних болести животиња

1. Лица која, током обављања регистроване дјелатности узгоја или производње, долазе у непосредни додир са животињама, прехранбеним производима, сировинама, производима животињског поријекла или отпацама, морају да имају основно знање о заразним болестима животиња, о њиховом спречавању и преношењу на људе, као и о прописима о заштити од заразних болести животиња.

2. Основно знање о заразним болестима, као и о прописима, лица из става 1. стичу на курсевима, за које ће програм и извођача одобрити надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта на основу минималног програма који пропише Канцеларија.

Члан 8.

Регистрација, контрола и пријава објеката, штала, превозника, сабирних центара, трговаца, као и животиња

1. Под ветеринарском инспекцијом и контролом су животиње, сировине, производи, прехранбени производи у производњи и трговини према овом закону, сточна храна, вода за напајање животиња и отпаци, као и објекти, штале, сабирни центри, превозници и трговци, као и средства, справе и опрема за њихово узгајање, привређивање, производњу, дораду, обрађивање, прерађивање, превоз и складиштење.

2. Објекти, штале и превозници, као и сабирни центри и трговци, који су под ветеринарском контролом и надзором, морају да буду регистровани код надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта, ако испуњавају прописане услове у погледу просторија, кадрова и опреме.

3. Детаљније услове и поступак регистрације прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије, а спроводе надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта који морају да провјере начин ветеринарских прегледа и надзора и добијене резултате.

4. Ветеринарско - здравственом прегледу, контроли и надзору подлијежу и животиње на сајмовима, продавницама, сточним пијацама, као и другим продајним и сабирним мјестима, изложбама, спортским такмичењима, оборима за дивље животиње, испоставама и другим јавним мјестима на којима се скупљају животиње.

5. Сва правна и физичка лица, која се баве гајењем, заштитом, продајом, превозом и трговином животиња, производњом, прерадом, складиштењем, трговином производа, сировина, прехранбених производа, отпада, као и сточне хране, морају да пријаве животиње, објекте и опрему, као и сваку промјену у вези са тим, у року од седам дана, најближој ветеринарској организацији, која води регистар објеката и животиња, и о томе обавјештава надлежне органе ентитета и Брчко Дистрикта, који обавјештавају Канцеларију.

6. Ималац пса мора, у року од седам дана, да пријави пса ветеринарској организацији, која води регистар паса, као и угинулог пса, отуђеног, одлуталог, као и сваку другу промјену у вези са псом. Набавку младунчета мора пријавити најкасније до напуњеног четвртог мјесеца његове старости.

7. Одредбе става 4. не важе за аматерско узгајање или посједовање појединачних врста кућних животиња (до пет одраслих животиња) и аматерско узгајање других домаћих птица, акваријских риба, украсне живине и малих глодара.

8. Одлука о регистрацији из става 2. доказ је о испуњавању услова за обављање дјелатности и основ је за упис у судски регистар.

Члан 9.

Обавезне, опште превентивне мјере, које изводе имаоци - чувари животиња

Обавезне, опште, превентивне мјере за заштиту од заразних болести животиња, које морају изводити имаоци-чувари животиња и друга правна и физичка лица су:

- а) обезбјеђивање здравствено исправне пијаће воде, воде за напајање и сточне хране;
- б) обезбјеђивање и одржавање прописаних хигијенских услова у објектима за узгој животиња, у другим просторијама, као и опреми, у којима се животиње задржавају;
- ц) обезбјеђивање хигијене порода и муже;
- д) обезбјеђивање ветеринарског реда на јавним мјестима, гдје се скупљају животиње, у превозним средствима за транспорт животиња, производа, сировина, прехранбених производа, отпадака и сточне хране, у оборима и на пашњацима, као и објектима за скупљање животиња и клање животиња, и скупљање, обраду, прераду и складиштење сировина, производа, прехранбених производа, отпадака и сточне хране;
- е) обезбјеђивање здравствене исправности прехранбених производа и ветеринарских услова за њихову производњу и промет;
- ф) спречавање уношења узрочника заразних болести у објекте за узгој животиња;
- г) извођење ветеринарских мјера у технологији интензивног узгоја животиња;
- х) третирање животињских трупова и других отпадака, отпадних вода, животињског измета и урина на прописан начин;
- и) обезбјеђивање превентивне дезинфекције, дезинсекције и дератизације у објектима, на јавним површинама и у превозним средствима;
- ј) друге опште мјере, утврђене овим законом;
- к) уношење свих информација/података о животињама и њиховом кретању у регистар на имању.

Члан 10.

Посебне превентивне мјере, које изводе ветеринарске организације

1. Контрола и превенција болести, које обавезно морају да се пријаве, базирају се на плану хитних интервенција за Босну и Херцеговину који доноси Канцеларија, заједно са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта.
2. Ради раног откривања и спречавања појава заразне болести може се, с обзиром на природу заразне болести, и опасност, одредити једна или више сљедећих посебних превентивних мјера:
  - а) усмјерено ветеринарско образовање ималаца животиња и других лица;
  - б) обавезно обавјештавање најближих ветеринарских власти у случају сумње на постојање болести;
  - ц) ограничавање кретања лица, животиња и материјала који могу пренијети заразу, као и забрана кретања превозних средстава;
  - д) ограничења на фармама, имањима, јавним пијацама, отвореним продајним мјестима, изложбеним теренима, клаоницама и свим другим просторијама;
  - е) идентификација животиња и вршење пописа животиња;
  - ф) стављање ограничења на заражено и контролисано подручје;
  - г) ограничења вршења вјештачког осјемењавања и трансфера ембриона;
  - х) дијагнозирање у овлашћеној лабораторији и потврђивање, уколико се покаже потребним, у међународној референтној лабораторији, овлашћеној од стране ЕУ или Свјетске здравствене организације;
  - и) чишћење и дезинфекција опреме, просторија, особља и возила прихваћеним дезинфекционим средством;
  - ј) дезинфекција, дезинсекција и дератизација;
  - к) клање и уништавање свега зараженог или изложеног контакту осталих животиња које су биле изложене зарази;
  - л) превентивна вакцинација или заштита употребом ветеринарских лијекова;
  - м) безопасно одлагање животињских остатака, производа животињског поријекла, хране за животиње и отпада;
  - н) безопасно одгађање или хигијенски третман отпадних вода и фекалија из регистрованих објеката;
  - о) испитивање коже и коже са ткивом на антракс;

п) специјалне мјере за узрочнике заразе и резервоаре инфекције и заустављање преносиоца заразних болести;

р) друге посебне превентивне мјере које су предвиђене овим законом.

3. Отпадна храна мора бити третирана у складу са критеријумима које пропише Савјет министара, на приједлог Канцеларије, прије него што почне исхрана животиња, или се исхрана отпадном храном мора забранити.

4. Овлашћени ветеринари и ветеринарски техничари имају овлашћење да:

а) уђу у сваку просторију, зауставе и изврше инспекцију возила уколико постоји сумња на заразу или да су била изложена зарази;

б) да задрже, изврше инспекцију, прегледају, узму узорке са животиња на које се сумња на болести које обавезно морају да се пријаве;

ц) да закољу и одложе сваку заражену животињу или животињу за коју постоји сумња да је заражена болешћу која обавезно мора да се пријави.

5. Канцеларија наређује и организује спровођење свих контролних програма у циљу искорјењивања болести које обавезно морају да се пријављују.

6. За извођење мјера из става 5. Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта заједнички усвајају јединствене и дугорочне програме здравствене заштите животиња, у којима се одређују рокови за реализацију програма, организације које то морају реализовати и начин финансирања.

7. На крају сваке године, Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта заједнички, за сљедећу годину, одређују које је превентивне вакцинације и дијагностичка, као и друга испитивања, потребно обавити у Босни и Херцеговини ради обезбјеђивања погодних епизоотиолошких прилика и испуњавања услова за трговину, одређују се рокови, као и начин обавјештавања о обављеним мјерама и други услови за извођење тих мјера, као и организације које имају право да их обављају у складу са одредбама овог закона.

Члан 11.

Обавезне, посебне превентивне мјере у случају зооноза и токсичних агенаса

1. Обавезне, посебне превентивне мјере за заштиту становништва од зооноза и токсичних агенаса су:

а) систематично откривање, спречавање и сузбијање зооноза код животиња;

б) извођење превентивних мјера за заштиту ветеринара, ветеринарских асистената, ималаца животиња, чувара животиња и других људи, који могу доћи у непосредан или посредан додир са зараженом животињом, прехранбеним производима, производима, сировинама или отпацима;

ц) спровођење сигурних хигијенских мјера приликом клања животиња у регистрованим објектима према стандардима који су прописани за такву врсту кланица;

д) обезбјеђивање здравствене исправности прехранбених производа и спречавање недозвољеног промета зараженим животињама и здравствено неисправним прехранбеним производима, производима, сировинама и отпаcima, којима се може инфицирати становништво, ветеринарским прегледом и инспекцијском контролом животиња, као и надгледањем животиња, прехранбених производа, производа животињског поријекла, сировина и отпадака;

е) спречавање загађења сировина, производа и прехранбених производа у прехранбеним и другим објектима;

ф) приликом клања извршити превенцију загађења животне средине отпадним хемикалијама и радиоактивним материјалом штетним по човјека.

2. За извођење мјера из става 1. усвајају се краткорочни и дугорочни програми заштите становништва од зооноза, морају бити одређени рокови у којима програми морају да буду реализовани и начин финансирања.

3. Програм за општу заштиту здравља од зооноза доносе министарства здравља ентитета и надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта, а спроводе надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта и јавна здравствена служба.

Обавезна је размјена информација о подацима који се односе на праћење зооноотичних болести.

Члан 12.

Појава заразне болести, односно сумња на заразну болест

1. Ако се појави заразна болест или се појаве знаци на основу којих се сумња да је животиња обољела или угинула усљед заразне болести, ималац животиње мора о томе одмах и на прописан начин да обавијести најближу ветеринарску организацију и овлашћени орган на нивоу ентитета.

2. Ималац животиње мора до доласка ветеринара да заштити, као и да спречи приступ других лица и животиња до заражене животиње, крда, јата, пчелињака, односно трупа угинуле животиње.

3. Детаљан начин обавјештавања од стране ималаца животиња прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 13.

Утврђивање заразне болести

1. Ветеринар, који посумња на постојање заразне болести, мора писменим упутством да одреди прописане ветеринарске мјере и о томе на прописан начин обавијести надлежне службе, и на прописан начин предузме све потребне мјере да би се утврдило или демантовало постојање предметног заразног обољења, односно утврдио узрок угинућа животиње.

2. Ветеринар, који шаље на испитивање материјал из става 1. и организација која обавља дијагностичка испитивања, морају да обезбиједи такав начин превоза материјала, да не постоји опасност за ширење заразних болести и за кварење материјала.
3. Организације, које обављају јавни превоз, односно обезбјеђују доставу, морају да обезбиједи доставу материјала до овлашћене лабораторије.
4. Детаљан начин превоза материјала, мјере ветеринара и начин утврђивања заразне болести прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 14.

Обавјештавање о заразним болестима

1. Службени ветеринар, на основу пријаве заразне болести или сумње на заразну болест, обавља епизоотиолошко испитивање.
2. На сумњу или са утврђивањем зоонозе, службени ветеринар мора да обавијести и надлежну здравствену службу.
3. Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта морају, у прописаним случајевима, да обавијесте о појави и опасности од заразне болести и све чланове кантона/општине, здравствену службу, сточарску службу, надлежни орган за заштиту и спашавање, центар за информисање, надлежни орган за заштиту околине и заинтересоване имаоце животиња, као и да их упознају са најважнијим мјерама, којима могу да спречавају заразне болести.
4. Детаљан начин обавјештања о сумњи или налазу заразне болести прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 15.

Мјере

1. Када се утврди заразна болест и док траје опасност од ње, у погледу заразне болести се одређују границе зараженог и угроженог подручја, одређују прописане мјере и на прописан начин обавјештава о томе.
2. Начин одређивања зараженог и угроженог подручја и детаљне мјере за утврђивање начина превенције, спречавање ширења и сузбијања заразне болести, услове за престанак важења мјера установљених ради контроле заразне болести, као и начин обавјештавања и информисања о томе прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.
3. О мјерама, које се односе на ограничење кретања лица и дезинфекцију лица, мора се обавијестити надлежна здравствена служба.

III - ВЕТЕРИНАРСКА ПРЕВЕНТИВА

A) Превентива у трговини

Члан 16.

Идентификација животиња и ветеринарски сертификат

1. Све присутне животиње на територији Босне и Херцеговине, почев од говеда (укључујући буфала и бизоне), треба да буду идентификоване и њихова кретања могу бити регистрована у складу са системом из става 3. који укључује: регистрацију имања, идентификационо маркирање животиња и кодификацију на државном нивоу и пасош за животиње.
2. Активност из става 1. је у надлежности Канцеларије, а спроводе је надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта. Модалитети техничке имплементације и функционисање система повјерени су Оперативној агенцији и под директном су одговорношћу Канцеларије. Информациони систем биће инсталисан у Оперативној агенцији да забиљежи свако кретање животиња (АИМЦС).
3. Савјет министара, на приједлог Канцеларије, прописује детаљне услове идентификације животиња, изглед и садржај пасоша за животиње, контроле кретања, имплементацију система на било ком нивоу на територији Босне и Херцеговине кроз државне регулативе. Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта обезбиједиће његово исправно и стално функционисање. Регионалне канцеларије за унос података могу да буду успостављене од надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта и спроводиће своје активности у складу са условима које прописује Савјет министара на приједлог Канцеларије и под координацијом и контролом Оперативне агенције.
4. Савјет министара, на приједлог Канцеларије, прописује привремене норме које се односе на идентификацију животиња и контролу кретања животиња на цијелој територији Босне и Херцеговине.
5. Након потпуне имплементације система за говеда и друге врсте, забрањена је употреба било којег другог идентификационог модалитета за кретање животиња без претходног одобрења Канцеларије.
6. Животиња у промету мора бити праћена прописаним ветеринарским сертификатом.
7. Сертификатом из става 6. потврђује се здравствено стање животиња, односно да на мјесту поријекла животиња није била установљена одређена заразна болест, коју могу да пренесу предметне животињске врсте, или се потврђују други прописани захтјеви.
8. Ветеринарски сертификат може да буде издат једино након утврђивања да је животиња здрава, да не долази из зараженог подручја, да не постоји забрана кретања или ограничење кретања донесених ради опште заштите здравља људи и животиња и да је животиња коректно идентификована. Ветеринарски сертификат животиње мора да садржи идентификациони број (код) са ушне маркице.
9. Ветеринарски сертификат може да буде издат на одређено вријеме и мора га потписати ветеринар који га је издао, и мора да одговара прописима о ветеринарским сертификатима Директиве 96/93/ Савјета Европе.
10. Детаљне услове за издавање, садржај и облик ветеринарског сертификата прописује Министарство, на приједлог Канцеларије.

Члан 17.

Ветеринарски сертификат или потврда за производе животињског поријекла

1. Производи животињског поријекла у трговини морају да буду на прописан начин означени и праћени прописаним ветеринарским сертификатом или потврдом.
2. Сертификатом или потврдом из става 1. потврђује се здравствено стање производа, односно да на мјесту поријекла није била установљена одређена заразна болест, која се њима може пренијети и да су остали прописани захтјеви испуњени.
3. Ветеринарски сертификат или потврда издају се на одређено вријеме.
4. Детаљне услове за обиљежавање производа, услове за издавање, садржај и облик ветеринарског сертификата или потврде прописује Министарство, на приједлог Канцеларије.

Члан 18. Ветеринарска упута

1. Болесне и повријеђене животиње, и животиње код којих су угрожене основне животне функције, могу да се превозе у клаоницу само под прописаним условима.
2. У случајевима из става 1. животиње ће бити праћене, умјесто ветеринарским сертификатом, ветеринарском упутом којом се потврђује стање на које се сумња и описује пружени третман.
3. Завршни ветеринарски преглед животиња из става 1. обавља ветеринар у клаоници.
4. Клање животиња из става 1. мора се обавити у најближој клаоници, под условом да су прописани услови испуњени, али никако у исто вријеме када се обављају редовна клања. Прије превоза животиња у клаоницу морају да буду обављене све прописане ветеринарске мјере.
5. Ималац животиње мора имати прописану ветеринарску упуту и за животиње које шаље у клаоницу из штала са неповјереним или сумњивим епизоотиолошким приликама.
6. Детаљан садржај ветеринарске упуте, лица која је могу издати и друге мјере које је потребно предузети у случају издавања упута прописује Канцеларија.

Члан 19. Ветеринарска ознака здравствене исправности прехранбених производа

1. Прехранбени производи морају да буду у трговини на прописан начин означени, односно сертификовани.
2. Детаљније услове о означавању и сертификовању прехранбених производа прописује Министарство, на приједлог Канцеларије.

Члан 20. Ветеринарска контрола трговине животињама, прехранбеним производима, сировинама, производима и отпацама

1. Трговина животињама, прехранбеним производима, производима и сировинама дозвољена је само ако је на мјесту поријекла обављена ветеринарска инспекција, урађена њихова

идентификација, тако да се поријекло може утврдити и ако су испуњени и други прописани услови.

2. У превозу жељезничким, воденим, ваздушним и путничким превозним средствима, дозвољено је утоварање, премјештање или истовар животиња, прехранбених производа, производа, сировина и отпадака само на оним мјестима гдје су испуњени прописани услови.

3. Просторије у превозним средствима, односно превозна средства из става 2., у којима се превозе животиње, прехранбени производи, производи, сировине и отпаци, морају да буду на прописан начин очишћени, односно дезинфиковани.

4. У сваком тренутку треба да буде обезбијеђено такво физичко одвајање живих животиња, производа животињског поријекла/хране/материјала и отпадака и одсуство било каквог контакта између њих и производа исте врсте али различитог хигијенског стања.

5. Детаљне услове у погледу захтјева из овог члана прописује Канцеларија.

Члан 21. Забрана трговине

1. Савјет министара, на приједлог Канцеларије, посебним актом, ограничава или забрањује трговину животињама, прехранбеним производима, сировинама, производима, отпацама, сточном храном, лијековима и медицинским помагалима, када се појави животињска заразна болест из члана 6. став 2. , односно из других ветеринарских разлога.

2. Изузетно, Канцеларија прије издавања акта из става 1. може да изда одговарајућа обавезна упутства из члана 82., која ступају на снагу одмах у случају хитних мјера у јавном интересу, да би се одвратила непосредна опасност по здравље људи, односно животиња.

Члан 22. Сагласност за скупљање и продају

Надлежни управни орган кантона, града или општине издаје дозволу за изложбу, зоолошки врт, оцјењивање или такмичење животиња; за разне приредбе путујућих животиња (циркуси, путујући зоолошки врт и сл.) и за организовану продају животиња, као и сировина, производа и прехранбених производа изван пословних простора искључиво на основу претходне сагласности Канцеларије, надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта, а на основу упутстава које прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 23. Задаци током превоза и у случају саобраћајних несрећа

1. Имаоци животиња и превозници животиња, прехранбених производа, сировина, производа и отпадака, морају да обезбиједе прописане услове за превоз и омогуће преглед на захтјев лица, које је према овом закону или другом пропису овлашћено за преглед.

2. Саобраћајну несрећу, која се догоди током превоза животиња, прехранбених производа, сировина, производа и отпадака, превозник, односно полиција мора да пријави центру за

обавјештавање, који о томе без одгађања обавјештава најближу ветеринарску организацију, која мора да обезбиједи најближег доступног службеног ветеринара.

3. Службени ветеринар наређује ветеринарској организацији, која је овлашћена за извођење јавне ветеринарске службе, да понуди прву ветеринарску помоћ повријеђеним животињама.
4. Превозник, односно лице које је он овластио, има обавезу да обезбиједи сва потребна средства за извођење свих потребних мјера за заштиту животиња, прехранбених производа, производа, сировина и отпадака.
5. Повријеђене животиње, које нису способне за даљи превоз, потребно је одмах усмртити.
6. Ветеринарско - хигијенска служба и организације за одвоз отпадака са концесијом морају организовати превоз и комплетно уништење угинулих и убијених животиња, оштећених прехранбених производа, сировина, производа и отпадака.
7. Превозник мора да обезбиједи адекватно возило и одвоз животиња, које су способне за даљи превоз, као и одвоз неоштећених сировина, производа и прехранбених производа са мјеста саобраћајне несреће.

Члан 24. **Међународни транспорт**

1. Превоз животиња, прехранбених производа, сировина, производа, ветеринарских лијекова и медицинских помагала, сточне хране и отпадака и сјемена за вјештачко осјемењавање, јајних ћелија и ембриона у међународном транспорту може да буде обављен једино преко граничних прелаза, гдје је организована ветеринарска инспекција и контрола.
2. Животиње, прехранбени производи, сировине, производи, ветеринарски лијекови, медицинска помагала, сточна храна и отпаци морају да буду подвргнути ветеринарској инспекцији и контроли и, уколико је потребно, тестирању узорака на граничним прелазима.
3. Утоварање, премјештање, истоварање и складиштење животиња, прехранбених производа, сировина, производа, ветеринарских лијекова, медицинских помагала, сточне хране и отпадака изводи се под ветеринарском контролом, у складу са прописаним условима.
4. Увоз и транзит животиња, прехранбених производа, сировина, производа, лијекова и медицинских помагала, сточне хране и отпадака дозвољава се након претходног ветеринарског прегледа на граници, одлуком којом се, за сваки случај посебно, установљава да, с обзиром на прописане услове, нема ветеринарских сметњи за њихов увоз и транзит. Без обзира на претходни став, увоз и транзит кућних животиња дозвољен је без претходног ветеринарског прегледа, под условом да животиње прати прописани ветеринарски сертификат.
5. Увоз и транзит других материја, којима се може пренијети заразна болест (нпр. ловни и риболовни трофеји, серуми, микроорганизми и сл.), биће дозвољен након претходног ветеринарског прегледа на граници одлуком којом се, за сваки случај посебно, утврђује, да с обзиром на прописане услове, нема ветеринарских сметњи за њихов увоз и транзит.

6. За увоз иностраних врста животиња које слободно живе, увозник мора добити, у складу са прописима, сагласност надлежног министарства.

7. Услове за рад, локацију и начин рада граничних прелаза из овог члана прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

8. Услове за увоз и транзит животиња и производа из става 4. овога члана прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 25.

Инспекција приликом увоза

1. Приликом увоза животиња и производа у Босну и Херцеговину, морају да буду извршени прописани ветеринарски прегледи, инспекција и испитивања.

2. Прегледи из става 1. морају да буду обављени на мјестима граничне ветеринарске инспекције у складу са чланом 24.

3. Врсте прегледа, испитивања и начин извођења прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 26.

Објекти и животиње који потичу из других држава

1. Увоз прехранбених производа, сировина, производа, сточне хране, ветеринарских лијекова и отпадака дозвољен је само из оних објеката који испуњавају прописане услове и који су регистровани код ЕУ и унесени у регистар Канцеларије.

2. Изузетно, Канцеларија може да дозволи увоз из става 1. и из неких других објеката, ако установи, да су прописи, стандарди, производња и контрола, које обавља држава извозница, најмање једнаки прописима у Босни и Херцеговини, и да је обезбјеђена најмање једнака заштита потрошача. Трошкови иду на терет увозника.

3. Канцеларија може да организује инспекцију ради провјере објекта из става 2. Провјеру врши комисија од три члана, од којих је један члан из Канцеларије и по један члан из ентитетских ветеринарских служби. Трошкови прегледа иду на терет увозника.

4. Увоз животиња дозвољен је само ако испуњава прописане услове у погледу здравствене заштите животиња и заштите животиња од мучења.

Б) Превентива у производњи и трговини производима, сировинама, прехранбеним производима и сточном храном

Члан 27.

Ветеринарска инспекција и контрола

1. Производња, пласирање на тржиште и трговина производима, сировинама, прехранбеним производима животињског поријекла, сточном храном и отпацама дозвољени су једино у

регистрованим објектима, који испуњавају прописане услове и који су под сталном ветеринарском контролом.

2. Објекат не смије почети производњу док није регистрован и док му надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта не одреди ветеринарски контролни број.

3. Да би се спровела производња сировина, прехранбених производа животињског поријекла и сточне хране, као и других производа, обавезна је регистрација објекта за клање животиња, сакупљање, припрему, обраду, прераду, дораду, увијање, предувјање и паковање сировина, прехранбених производа и сточне хране, као и других производа.

4. Обавезна је регистрација свих објеката, који у производњи употребљавају сировине и прехранбене производе животињског поријекла у необрађеном, односно непрерађеном стању, као и месо и месне артикле.

5. Да би се вршила трговина производа, сировина, прехранбених производа животињског поријекла и сточне хране, обавезно је регистровати објекте за складиштење и дистрибуцију оних производа, сировина, прехранбених производа и сточне хране, којима може да се пренесе заразна болест, као и оних који могу да проузрокују заразу која је штетна по човјека и животиње.

6. Ветеринарска контрола и преглед који се врше у оквиру објеката за производњу и трговину производима, сировинама, хране и сточне хране из става 1. такође се примјењују на просторије, опрему и инсталације, успјешност и правилност извођења властитих контрола објекта, документацију и прописане евиденције.

7. Стандарди ветеринарске контроле примјењују се на превозна средства која се користе на подручју регистрованог објекта за утовар/истовар производа, сировина, прехранбених производа животињског поријекла, отпадака и сточне хране.

8. Ветеринарски стандарди, узимање узорака, тестирање и надгледање морају се примијенити на производне методе и трговину сировинама, прехранбеним производима животињског поријекла, сточном храном и осталим производима и такође се морају примијенити на животиње, сировине, производе, прехранбене производе животињског поријекла, сточну храну, отпатке, отпадне воде, чврсто и течено ђубриво, употребу производа и супстанци, које долазе у додир са животињама, и материјалима за паковање.

9. Ветеринарски контролни прегледи морају се извршити ради провјере здравствене исправности сировина, прехранбених производа животињског поријекла у производњи и промету, укључујући и сточну храну, као и друге производе.

10. Детаљне ветеринарске услове за производњу, пуштање у промет и трговину сировинама, производима, прехранбеним производима животињског поријекла, сточном храном, отпадима, отпадним водама, чврстим и течним ђубривом, као и контролу из овог члана прописује Министарство, на приједлог Канцеларије.

11. Детаљне ветеринарске услове за трансмисивне спонгиформне енцефалопатије, ТСЕ (БСЕ, скрепи и др.) прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 28. Изузеци

Клање животиња и производња прехранбених производа и сточне хране изван регистрованих објеката биће дозвољена једино у изузетним случајевима које прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 29. Грађење објеката

1. Пројектна документација за градњу или реконструкцију објеката, намијењених производњи, пласирању на тржиште и трговину животињама, прехранбеним производима, сировинама, производима, отпацама, сточном храном, чврстим и течним ђубривом (у даљем тексту: објекат под ветеринарском инспекцијом и контролом), мора да буде у складу са ветеринарским условима, које за појединачне врсте таквих објеката прописује Канцеларија.
2. Уз пројектну документацију за издавање дозволе за градњу или реконструкцију објекта под ветеринарском инспекцијском контролом, мора бити добијена сагласност надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта.

Члан 30. Разврставање и регистрација објеката

1. Објекти под ветеринарском инспекцијском контролом разврставају се у прехранбене и друге објекте. У регистар прехранбених и других објеката могу се код надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта уписати једино објекти, који испуњавају прописане услове.
2. Међутим, у регистар могу да се упишу и прехранбени објекти који не испуњавају све прописане услове, али имају ограничено подручје дјелатности, односно подручје трговања. Канцеларија прописује услове које објекат не мора да испуњава, као и ограничења њихове дјелатности и подручја трговања.

Члан 31. Поступак разврставања и регистрације објеката

1. Захтјев за регистрацију објекта, који мора бити под ветеринарском инспекцијском контролом, подноси се надлежном органу ентитета и Брчко Дистрикта на мјесту на којем се објекат налази.
2. По пријему захтјева за регистрацију прехранбеног објекта из члана 30. став 2. и објекта за производњу хране, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта одлуком именују комисију за преглед објекта који је у питању. Комисија мора да има најмање три члана, а предсједник мора да буде службени ветеринар. Одлуку о одобрењу, којом се утврђује да су испуњени сви прописани услови, доноси надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта на основу мишљења комисије.
3. На основу одлуке из става 2. одређује се и упис у регистар објекта, ветеринарски контролни број, одобрава обављање појединачних дјелатности производње и трговине, као и ограничења, ако је то потребно. Обавјештење и комплетан спис у копији доставља се Канцеларији, која води јединствен регистар за цијелу Босну и Херцеговину.

4. Када комисија из става 2. установи да је објекат могуће разврстати једино као прехранбени објекат из члана 30. став 2., то у мишљењу предлаже надлежном органу ентитета и Брчко Дистрикта који доноси одлуку у складу са ставом 6.

5. Трошкови комисијске инспекције биће о трошку подносиоца захтјева.

6. По пријему захтјева за регистрацију других објеката из члана 30. ст. 1. и 2. и прехранбених објеката, надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта именоване комисију за преглед предметног објекта. Комисија мора да има најмање три члана, а председник мора да буде службени ветеринар. Одлуку о одобрењу (испуњавању услова) издаје надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта на основу мишљења комисије. Одлуком се одређује и упис у регистар објеката, који се води код надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта, одређује ветеринарски контролни број, одобрава обављање појединачних дјелатности производње и трговине, као и ограничења капацитета и обима трговања. Подаци о регистрацијама и уписима објеката мјесечно се достављају у Канцеларију. Објекти, прехранбени објекти и други објекти на територији Брчко Дистрикта региструју се код надлежног органа у складу са Статутом Брчко Дистрикта.

7. Ако надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта утврди да регистровани објекат више не испуњава прописане услове, или ако не отклони недостатке, који могу негативно утицати на хигијену производње, онда ће укинути своју одлуку о регистрацији објекта и опозвати службене ветеринаре из објекта, који обављају ветеринарски преглед и контролу.

8. Детаљне услове за разврставање објеката и поступак за упис објекта у регистар прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 32.

Ветеринарска инспекција и контрола

1. Здравствена исправност прехранбених производа и сточне хране утврђује се на основу ветеринарско - здравственог прегледа објеката, животиња за клање, сировина, прехранбених производа и сточне хране, као и документације и евиденција.

2. Ако се на основу прегледа из става 1. и других испитивања утврди да се животиња не смије заклати, клање се забрањује, а животиња се на прописан начин обиљежава и одређују се прописане мјере.

3. Ако се, на основу контролних прегледа и других испитивања из става 1., установи да сировине, прехранбени производи или сточна храна, нису здравствено исправни, рјешењем се забрањује даља производња, пласирање на тржиште или трговина, и одређују се прописане мјере за уклањање узрока неисправности, или за враћање у првобитно стање сировина, прехранбених производа или сточне хране или, ако је то потребно, и уништење.

4. У случајевима забране клања животиња одређених за клање и приликом утврђивања здравствене неисправности сировина, прехранбених производа и сточне хране, ималац животиња за клање, односно ималац сировина, прехранбених производа и сточне хране, има право да захтјева поновни преглед (суперконтролу), изузев уколико је утврђено постојање патогених микроорганизама. Поновни преглед обавља комисија, коју именује надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта. Захтјев је потребно поднијети без одгањања код службеног ветеринара, који је обавио ветеринарски преглед и утврдио здравствену неисправност, који ће,

без одгађања, а најкасније у року од 24 часа, обавијестити комисију и предочити јој целокупну документацију о обављеном прегледу.

5. Резултат поновног прегледа сматра се коначним.
6. Трошкове поновног прегледа сноси надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта, ако је резултат у корист клијента. У супротном, трошкове сноси клијент.
7. Детаљне мјере и поступке из става 3. и садржај и начин рада комисије из става 4. прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 33.

Остаци (резидуе) штетних и забрањених материја у животињама, сировинама, прехранбеним производима и сточној храни

1. Ветеринари, имаоци животиња и друга правна и физичка лица, морају спречавати дејства штетних материја у сировинама, прехранбеним производима и сточној храни, као и обављати прописане превентивне мјере.
2. Канцеларија може да одреди забрану употребе одређених штетних материја.
3. Надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта може да одреди, на основу процјене ризика, забрану пласирања на тржиште, забрану трговине и опозову из трговине прехранбене производе, сировине, отпатке и сточну храну, који садрже одређене штетне материје.
4. Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта морају да обезбиједи систематску контролу (мониторинг) животиња, сировина, прехранбених производа и сточне хране, над садржајима остатака штетних материја и контролу над употребом забрањених материја.
5. Детаљне услове из овог члана прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 34.

Обезбјеђивање здравствене исправности сточне хране

1. Физичка и правна лица, која су регистрована за производњу, складиштење или трговину сточном храном, морају обезбјеђивати здравствену исправност сточне хране у свим фазама производње, складиштења и трговине сточном храном.
2. Забрањена је трговина здравствено неисправном сточном храном.
3. Сточна храна, којој је истекао рок употребе, наведен у декларацији, смије се, са дозволом службеног ветеринара, употријебити у ону сврху коју, након претходног лабораторијског испитивања узорака, одреди овлашћена лабораторија, ако установи да је сточна храна здравствено исправна.
4. Детаљне услове о здравственој исправности сточне хране и ограничења за употребу сировина прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 35.

Контрола сточне хране и издавање сертификата

1. Сточна храна у трговини мора имати ветеринарски сертификат, односно други одговарајући прописан документ о здравственој исправности и материја које улазе у њен састав.
2. Детаљне услове за издавање, садржај и облик ветеринарског сертификата и другог одговарајућег документа прописује Министарство, на приједлог Канцеларије.

Члан 36.

Ветеринарска контрола сточне хране

Предмет ветеринарско-здравствене контроле морају бити сточна храна и објекти, у којима се производи или складишти сточна храна за трговину, укључујући и сточну храну и објекте код ималаца животиња.

Ц) Превентива у размножавању животиња

Члан 37.

Услови

1. У одгајалиштима расних животиња, односно у ветеринарско-сточарским центрима не смију постојати одређене заразне болести.
2. Власник одгајалишта расних животиња, односно ветеринарско-сточарског центра мора да обезбједи да систематично прати набавку, здравље и репродуктивну способност расних животиња, као и добијање, производњу, складиштење и промет животињским сјеменом, јајним ћелијама и ембрионима, примјеном прописа о здравственој исправности сјемена животиња, јајних ћелија и ембриона, као и минималних услова за обављање те дјелатности.
3. У ветеринарско-сточарским центрима и у организованом природном припусту репродуктивних животиња, најмање једном годишње врше се дијагностичка испитивања на заразне и полне болести.
4. Заразне болести из става 1., као и услове здравствене исправности животињског сјемена, јајних ћелија и ембриона, као и минималних услова за способност оплођивања прописује Министарство, на приједлог Канцеларије.

Члан 38.

Производња, складиштење и пласирање сјемена на тржиште

1. Производњу, складиштење и пласирање на тржиште сјемена расних животиња, јајних ћелија и ембриона расних животиња, могу да обављају организације, које испуњавају прописане услове и које су регистроване код надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта.
2. О добијању, складиштењу и пласирању на тржиште сјемена расних животиња, јајних ћелија и ембриона, организације из става 1. морају да воде прописане евиденције.

3. Услове за обављање дјелатности из става 1. као и садржај и начин вођења евиденција и њихов садржај прописује Министарство, на приједлог Канцеларије.

Члан 39. Осјемењавање

1. Осјемењавање обављају ветеринарске организације, које испуњавају услове прописане овим законом.
2. Детаљније услове из става 1. прописују надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта.

Члан 40. Парење и природно парење

Ветеринарске организације, које су добиле концесију у складу са овим законом, систематски прате здравље и здравствену репродуктивну способност расних животиња при парењу и природном парењу, врше преглед евиденције парења и пријављују надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта сваку сумњу на полне или друге заразне болести, као и конституцијске дефекте у здрављу животиња.

Члан 41. Обавјештавање

1. При сваком установљавању болести неке расне животиње, са трајним репродуктивним сметњама или при утврђивању здравствене неисправности животињског сјемена, јајних ћелија или ембриона, ималац одгајалишта расних животиња мора да обезбиједи обављање прописаних мјера.
2. Ветеринарске организације и узгајивачи, који могу, у складу са прописима, да обављају осјемењавање, морају о резултатима плодности на свом подручју да обавјештавају надлежне органе ентитета и Брчко Дистрикта као и сточарску службу.
3. Детаљније мјере из става 1. прописује Министарство, на приједлог Канцеларије.

Д) Заштита околине

Члан 42. Права и дужности

1. Правна и физичка лица морају да спречавају загађење околине и дејства штетна по здравље, који могу да настану узгојем, производњом, прерадом, трговином и употребом животиња, производа, прехранбених производа, сировина, сточне хране и отпадака.
2. Са отпацама и отпадним водама потребно је поступати у складу са овим законом и подзаконским актима и прописима о очувању околине.
3. Превентивне мјере за очување околине су:

- а) обезбјеђивање одговарајућег одстрањивања, прераде, обраде и употребе отпадака, чврстих и течних ђубрива;
- б) обезбјеђивање одговарајућег складиштења отпадака, чврстих и течних ђубрива;
- ц) одређивање поступка хигијенизације животињског измета и отпадних вода;
- д) смањење опасности од инфекције, одређивањем одговарајућих хигијенских услова у шталама и околини (хигијенски услови, микроклима, ограничење амонијака, одстрањивање отпадака и измета; чишћење и дезинфекција);
- е) утврђивање исправности производа од ђубрива, прерађеног ђубрива и компоста;
- ф) спречавање загађења подземних вода узрочницима заразних и паразитарних болести и штетних или радиоактивних материја.

Члан 43.

Поступање са труповима угинулих животиња и отпацама

1. Трупове угинулих животиња и отпатке потребно је прерадити, обрадити или уништити у објектима за прераду, обраду или уништење отпадака животињског поријекла.
2. Ималац животиње мора, на прописан начин, да пријави угинуће животиње и преда труп угинуле животиње, организацији која има концесију за обављање ветеринарско - хигијенске службе, у складу са овим законом.
3. Овлашћена организација из става 2. мора на прописан начин да обезбиједи превоз животињског трупа са мјеста угинућа до објекта за обдукцију или прераду, као и да обезбиједи скупљање отпадака на прописан начин и прописан ветеринарски ред у том објекту.
4. Ветеринарско - хигијенска служба мора да обезбиједи: примање пријава о угинућу животиња, превоз животињских трупова и других отпадака на прописан начин; помоћ при обдукцији, хигијенско одржавање и дезинфекцију мјеста угинућа, објекта за обдукцију, возила и опреме.
5. На сумњу да је животиња угинула усљед заразне болести, или усљед било ког другог разлога мора се утврдити узрок угинућа.
6. Правна и физичка лица, која обављају дјелатност у којој настају отпаци, морају на прописан начин да обезбиједи одвоз отпадака на најближе мјесто за скупљање отпадака или у објекте за прераду отпадака.
7. У објектима за обдукцију и прераду мора бити обезбијеђен прописани ветеринарски ред. У објектима за обдукцију мора бити организована и стална ветеринарска служба за утврђивање узрока угинућа. Обдукцију мора да изврши дипломирани ветеринар, односно доктор ветеринарске медицине који мора да изда сертификат у којем је наведен узрок угинућа.

8. Детаљније услове о пријави угинућа, транспорту, третирању животињских отпадака, преради и услове за објекте и објекте за обдукцију, прераду и спаљивање прописује Министарство, на приједлог Канцеларије.

Члан 44.

Закопавање животињских трупова

1. Изузетно од одредбе члана 43. став 1., могу се животињски трупови на прописан начин закопати или спалити на гробљу које испуњава прописане услове.
2. Изузетне случајеве, начин закопавања и спаљивања, као и услове које морају испуњавати гробља, прописује Министарство, на приједлог Канцеларије.

IV - МИНИМАЛНИ ОБИМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТИЊА

Члан 45.

Минимални обим заштите животиња - примарна ветеринарска заштита животиња

Минимални обавезни обим заштите животиња од заразних болести обухвата:

1. систематично праћење стања заразних болести (дијагностичка теренска и лабораторијска, као и патоанатомска испитивања) и вакцинисања животиња, које сваке године прописује Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта;
2. у случају сумње на одређене заразне болести, обезбиједити дијагностичка теренска и лабораторијска испитивања, као и патоанатомску дијагностику, којом се потврђује болест или се одбацује сумња;
3. спречавање заразних болести у случајевима природних и других несрећа и ако се појаве заразне болести са Листе А у сусједним државама или у Босни и Херцеговини и лабораторијска, као и патоанатомска испитивања за дијагнозирање заразних болести, за које је потребно одмах утврдити заразну болест или узрок угинућа, које прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије;
4. проучавање епизоотиолошке ситуације, развијање и увођење нових лабораторијских метода за дијагностику и контролу, као и просљеђивање и публикување нових ветеринарско-медицинских достигнућа, нових прописа, поступака, односно метода стручног рада;
5. обавезне ветеринарске прегледе у складу са овим законом;
6. припрему епидемиолошких студија и анализе ризика поводом уноса животињских заразних болести у Босну и Херцеговину и испитивања економски оптималних мјера и процјена финансијских посљедица прописаних мјера у случају појаве животињских заразних болести;
7. увођење плана хитних интервенција у случају болести;
8. образац ветеринарских сертификата, упута и потврда у складу са овим законом;

9. примјерене залихе вакцина, средстава за дезинфиковање и других средстава за спречавање, утврђивање и сузбијање животињских заразних болести;
10. организовано ветеринарско образовање ималаца животиња;
11. непрекидну ветеринарску дјелатност за теренску и лабораторијску дијагностику заразних болести, за које је потребно одмах установити заразну болест или узрок угинућа;
12. ветеринарско - хигијенску службу;
13. стручно усавршавање ветеринара и ветеринарских асистената;
14. надокнаду за животиње, предмете и сировине.

Члан 46. Надокнада

1. Надлежни органи морају да обезбиједу имаоцу животиње надокнаду за животиње, које су биле убијене или заклане, као и за предмете и сировине, који су били оштећени, покварени или уништени приликом реализације одређених мјера за сузбијање заразних болести са Листе А и нарочито опасних заразних болести и зооноза, у случајевима:
  - а) када је избијање заразне болести или сумње на заразну болест одмах пријављено;
  - б) када је обављено обавезно превентивно вакцинасање у одређеним временским периодима, као и дијагностичко и друго испитивање животиња;
  - ц) ако су имплементирани и друге прописане и одређене мјере за спречавање и сузбијање болести.
2. Надокнаде из става 1. не исплаћују се ако се болест појавила током увоза животиње или током прописаних испитивања животиње у међународној трговини (карантин).
3. Посебно одређене заразне болести и зоонозе из става 1. одређује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 47. Поступак за исплату надокнаде

1. Надокнада из члана 46. став 1. одређује се према тржишној вриједности животиње, сировине, односно предмета. Ако је убијена, односно заклана животиња или уништени, односно оштећени предмет, односно сировина у цијелости или дјелимично још употребљива, надокнада се смањује за вриједност још употребљивог дијела.
2. Поступак за исплату надокнаде покреће се на захтјев имаоца. Захтјев се подноси код надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта и прилаже се прописана документација. У поступку за потврђивање надокнаде не плаћа се административна такса.

3. О томе да ли ће се имаоцу исплатити надокнада одлучује одлуком надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта. Против те одлуке дозвољена је жалба другостепеном органу којем припада надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикт, у року од осам дана од дана пријема одлуке.

4. О самој висини надокнаде из става 1. одлучују надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта на основу датог извјештаја процјенитеља са формираног списка процјенитеља или формирана комисија за процјену штете.

5. Против одлуке о висини надокнаде из става 4. није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор код надлежног суда у року од 30 дана од дана достављања одлуке.

6. Поступак и документацију за исплату надокнаде из става 2., као и услове за процјенитеље, детаљно прописују надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта.

V - ФИНАНСИРАЊЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТИЊА, НАКНАДЕ И ТРОШКОВИ

Члан 48.

Финансирање минималног обима здравствене заштите животиња и јавне ветеринарске службе

1. Средства, прикупљена према овом закону, приход су буџета. Финансирање задатака обезбјеђује се из буџетских средстава, обезбијеђених за текућу годину.

2. Ако није овим законом и на његовој основи издатих прописа другачије одређено, за прикупљање, одвајање, наплаћивање, ограничавање и контролу накнада примјењују се одредбе прописа о административним таксама.

Члан 49.

Накнаде и трошкови

1. За прописане сертификате и потврде о здравственој исправности и ветеринарску контролу, као и прегледе, плаћа се накнада.

2. Висину накнада и начин његовог обрачунавања прописује Министарство, на приједлог Канцеларије.

3. Ималац животиње, сировина, производа, прехранбених производа и отпадака, као и сточне хране, увозник, извозник, односно пошиљалац дужан је да плати трошкове свих других радова за извођење мјера, које су му наложене, осим трошкова из чл. 45. и 46. (осим прописаних, које гарантује Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта).

VI - ВЕТЕРИНАРСКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

А) Опште одредбе о имплементацији

Члан 50.

Имплементација

1. Ветеринарску дјелатност имплементирају Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта. Национални ветеринарски институти у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: НВИ), ветеринарско-сточарски центри за репродукцију, ветеринарске организације, овлашћене лабораторије других организација, ветеринарска комора, као и друге организације, које добију концесију у складу са овим законом.

2. Ветеринарска служба у ентитетским војскама обезбјеђује извођење одређених ветеринарских дјелатности за потребе војске у складу са стручним начелима утврђеним овим законом. Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта и ветеринарске службе у војсци ентитета сарађују и стручно усклађују свој рад. У ту сврху, оснивају стручно савјетодавно ветеринарско тијело.

3. Ветеринарске дјелатности, као и детаљније услове сарађивања и стручног усклађивања из става 1. прописују заједно Канцеларија и надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта у сарадњи са министарствима одбране ентитета.

Члан 51. Ветеринарске дјелатности

Ветеринарске дјелатности, предвиђене овим законом, су:

1. праћење здравственог стања животиња;
2. публиковање ветеринарских сертификата, упутстава и потврда;
3. испуњавање, односно потврђивање ветеринарских сертификата за животиње, упута и потврда за трговину у Босни и Херцеговини;
4. испуњавање, односно потврђивање осталих ветеринарских сертификата и потврда;
5. обиљежавање животиња, као и вођење регистра животиња у складу са прописима;
6. извођење мјера за спречавање, откривање, лијечење и сузбијање животињских болести, као и повреда и хируршких интервенција над животињама;
7. брига за здравље расних животиња и здравствену способност за размножавање, извођење мјера за спречавање и уклањање неплодности и осјемењивање;
8. ветеринарски прегледи животиња;
9. ветеринарски прегледи производа, сировина и прехранбених производа и њихово обиљежавање, као и ветеринарски прегледи сточне хране, воде за напајање животиња и отпадака у производњи, складиштењу и промету ради обезбјеђивања здравствене исправности;
10. основна теренска и лабораторијска дијагностика за откривање заразних болести животиња;
11. праћење и контрола трговине и употребе лијекова у ветеринарској медицини;

12. снабдијевање лијековима за пружање ветеринарских услуга;
13. снабдијевање ветеринарских организација лијековима, као и средствима за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију;
14. лабораторijsка и клиничка испитивања ветеринарских лијекова;
15. контрола ефикасности и штетности лијекова;
16. савјетовање на подручју здравствене заштите животиња, патологије исхране и узгоја животиња са ветеринарског становишта;
17. ветеринарско васпитање и едукација имаоца животиња у вези са извођењем ветеринарске дјелатности;
18. проучавање хигијенских прилика у објектима за узгој животиња и хигијене у другим објектима и опреми са становишта здравственог очувања и заштите животиња и људи;
19. хитна ветеринарска помоћ;
20. болничко лијечење животиња;
21. издавање лијекова и средстава за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију имаоцима животиња са савјетовањем и упутствима за употребу, са становишта здравствене заштите животиња и људи;
22. праћење и проучавање епизоотиолошког стања и прилика у држави;
23. праћење здравственог стања животиња, физиологије и патологије, репродукције са осјемењавањем животиња на националном нивоу;
24. проучавање утицаја ветеринарских мјера на околину;
25. контрола здравствене исправности прехранбених производа, производа, отпадака и сточне хране, животињског сјемена, јајних ћелија и ембриона, као и воде за напајање животиња;
26. вођење регистра животиња и објеката на регионалном и националном нивоу у складу са прописима;
27. организација и вођење спречавања, сузбијања и искорјењивања животињских болести и зооноза;
28. сарађивање у раду комисије за оцјењивање, одабир и признавање расних животиња, расних риблих јата и расних пчелињих матица;
29. припрема стручних основа за планирање и за усвајање мјера у здравственој заштити животиња;

30. посредно рјешавање питања заштите здравља људи, сточарске производње и технологије, као и савјетовање;
31. праћење здравственог стања и лијечење пчела;
32. праћење здравственог стања и лијечење риба;
33. извођење патоморфолошке дијагностике;
34. извођење ветеринарско - санитарне службе;
35. извођење дезинфекције, дезинсекције и дератизације;
36. лабораторијска испитивања материјала, животиња, прехранбених производа и сировина, животињског сјемена, јајних ћелија и ембриона, воде за напајање животиња, ваздуха, земље, сточне хране и додатка, отпадака и отпадних вода, ради дијагностике животињских заразних и других животињских болести, односно утврђивања здравствене исправности производа;
37. обезбјеђивање припрема за одбрану и заштиту, као и дјеловања ветеринарске службе у рату или у случајевима природних и других несрећа, као и у ванредном стању;
38. обезбјеђивање оспособљавања јединица за прву ветеринарску помоћ цивилне заштите;
39. организовање ветеринарског образовања имаоца животиња и становништва;
40. стручни образовни рад на подручју ветеринарске дјелатности;
41. организовање и извођење курсева за основно знање о животињским заразним болестима;
42. специјалистичке клиничке, лабораторијске, рендгенске и друге дијагностичке претраге у складу са стручном усмјереношћу;
43. ветеринарско - медицинска истраживања;
44. здравствена заштиту расних животиња у центрима за осјемењивање, систематско праћење здравља расних животиња и њихове здравствене способности осјемењивања;
45. задобијање, припрема, провјера здравствене исправности, складиштење и дистрибуција животињског сјемена, јајних ћелија и ембриона;
46. спречавање загађивања окружења узрочницима и преносиоцима животињских заразних болести;
47. провјера резултата лабораторијских испитивања извођењем упоредних тестова и усклађивање методолошких поступака;
48. организација и извођење интралабораторијске контроле;
49. обезбјеђивање извођења контроле имуности;

50. развијање и увођење нових лабораторијских метода за дијагностику животињских заразних болести и за анализу остатака контаминената окружења и ветеринарских лијекова, као и за друга испитивања сировина, прехран бених производа и сточне хране;
51. обезбјеђивање извођења и организација праћења остатака (резидуа) штетних материја у прехранбеним производима;
52. обезбјеђивање извођења и организација праћења остатака штетних материја код животињама и сточне хране;
53. праћење ефикасности и утврђивање исправности појединачних средстава за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију;
54. увођење, развијање и успостављање информативног система у ветеринарству Босне и Херцеговине;
55. развијање и увођење нових клиничких лабораторијских метода за дијагностику и лијечење заразних болести животиња, органских, метаболичких, узгојних и других болести, статуса болести и повреда животиња;
56. развијање и увођење нових поступака при осјемењивању и пресађивању ембриона, као и лабораторијског рада са јајним ћелијама;
57. предузимање корака за хигијенизацију отпадних вода, ђубрива, чврстог и течног ђубрива;
58. просљеђивање нових ветеринарско - медицинских достигнућа, нових поступака и метода стручног рада;
59. испитивања на подручју очувања окружења, хигијене ваздуха и воде, отпадних вода из сточарске производње и животињских објеката, као и објеката за прераду отпадака;
60. заштита животиња од мучења;
61. испитивања намијењена животињама и заштити животиња;
62. сарађивање у пројектовању и грађењу свих објеката, који морају бити регистровани у складу са овим законом;
63. сарађивање у програмирању и извођењу властитих и унутрашњих контрола, које морају спроводити објекти у складу са овим законом;
64. сарађивање у програмирању и извођењу других програма за обезбјеђивање здравствене исправности сировина, производа и прехранбених производа и сточне хране, које морају спроводити објекти из овог закона.

Члан 52.
Обављање ветеринарске дјелатности

1. Ветеринарске дјелатности из члана 51., осим тач. 12., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 24., 30., 40., 59., 61., 62., 63. и 64. су дјелатности јавне ветеринарске службе које се обављају у оквиру мреже јавне ветеринарске службе.
2. Ветеринарске дјелатности, које обављају искључиво Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта и за њих се концесија према овом закону не може додијелити, дјелатности су из члана 51. тач. 2., 4., 9. (осим ветеринарских прегледа у објектима са ограниченим капацитетом и ограниченим подручјима трговања и ветеринарских прегледа из члана 30.), 11., 15., 25., 26., 37., 38., 49., 51., 52. и 54.
3. Дјелатност из члана 51. тачка 13. могу да обављају правна или физичка лица, која имају дозволу надлежног органа у складу са прописима о лијековима и уписане су у регистар при надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта и могу спроводити дезинфекцију, дератизацију и дератизацију.
4. Ветеринарске дјелатности из члана 51. може да обавља једино ветеринар, осим пружања хитне ветеринарске помоћи.
5. Детаљан план, садржај и методе полагања стручног испита, који мора да положи сваки ветеринар, доноси Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистриктом и ветеринарском комором.
6. Ради обезбеђивања практичног оспособљавања студената ветеринарске медицине из члана 51. овог закона могу да изводе и НВИ и ветеринарски факултети.

Члан 53.

Мрежа јавне ветеринарске службе

Мрежу јавне ветеринарске службе сачињавају Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта, НВИ, ветеринарске, као и друге организације, које имају концесију у складу са овим законом, овлашћене лабораторије других организација и ветеринарска комора.

Члан 54.

Финансирање јавне ветеринарске службе

1. Јавна ветеринарска служба финансира се:
  - а) из средстава оснивача у складу са актом о оснивању;
  - б) из буџетских средстава;
  - ц) плаћањем за пружене ветеринарске услуге;
  - д) из других средстава.
2. Основе и мјерила за одређивање цијена ветеринарских услуга детаљније уређује ветеринарска комора.

Члан 55.

Гарантовање вршења јавне ветеринарске службе

У случајевима, када није обезбијеђено вршење прописаних дјелатности јавне ветеринарске службе, Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта налажу моментално извођење дјелатности другом носиоцу концесије.

Члан 56.

Перманентно обављање ветеринарске дјелатности

1. Када ветеринарске дјелатности из стручних или организационих разлога није могуће организовати у ветеринарске службе у редовном радном времену, у смјенама или на неки други начин, или онда, када је потребно пружати хитне ветеринарске услуге, ветеринари и ветеринарски асистенти морају да обезбиједе перманентну ветеринарску службу са дежурством или сталном приправношћу, како би били потпуно спремни у ванредним ситуацијама.

2. Дежурство је посебан радни услов, када ветеринар, односно ветеринарски асистент мора да буде присутан у ветеринарској организацији, како би могао пружати хитне ветеринарске услуге.

3. Стална приправност за дјеловање посебан је радни услов, када ветеринар мора да буде сваког часа доступан ради пружања хитних ветеринарских услуга.

4. Без обзира на прописе о радним односима ветеринар може, у изузетним случајевима, продужити рад након пуног радног времена.

5. Дежурство и стална приправност убрајају се у радно вријеме потребно за обављање хитних ветеринарских радова.

6. Током штрајка, ветеринари морају обезбјеђивати хитну ветеринарску помоћ и чување животиња.

7. Ветеринар не смије да одбије хитну ветеринарску помоћ.

Б) Национални ветеринарски институти у ентитетима Босне и Херцеговине - НВИ

Члан 57.

НВИ

1. НВИ може основати Савјет министара Босне и Херцеговине и влада ентитета, који, на основу испуњених услова, концесије или датих овлашћења и у складу са овим законом, могу изводити дјелатности из члана 51. тач. 1., 6., 7., 10., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 22., 23., 24., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 39., 41., 42., 43., 46., 47., 48., 50., 51., 52., 55., 56. и 58., 59., 61., 62., 64.

2. НВИ морају да обезбиједе испитивања из члана 45. тач. 2. и 3. и извођење из члана 45. тачка 11.

3. НВИ морају да испуњавају научно-техничке међународне прописе у погледу просторија, опреме и кадрова.
4. НВИ су у обавези да управљају средствима за извођење својих дјелатности засебно, на властитом рачуну.
5. Детаљне услове из ст. 3. и 4. прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Ц) Ветеринарска комора

Члан 58. Ветеринарска комора

1. Доктори ветеринарске медицине, односно дипломирани ветеринари удружују се у ветеринарску комору Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине, које ће својим актима уредити међусобне односе, са могућношћу оснивања ветеринарске коморе Босне и Херцеговине.
2. Ветеринарском комором руководи предсједник коморе, којег именује Скупштина коморе. Ветеринарска комора има, у складу са Статутом, своје органе, између осталог, и арбитражни суд.
3. Ветеринарска комора обавља сљедеће задатке:
  - а) члановима са положеним стручним испитом издаје и одузима ветеринарске лиценце за обављање ветеринарских дјелатности и води о томе регистар;
  - б) планира, прати и организује стручно усавршавање ветеринара, као и испит стручне оспособљености ветеринара у ветеринарским организацијама;
  - ц) обавља стручну контролу у ветеринарским организацијама;
  - д) верификује ветеринарске организације и води њихов регистар;
  - е) утврђује минималне и максималне цијене ветеринарских услуга уз претходно прибављено мишљење од надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта;
  - ф) сарађује у припреми прописа о ветеринарству;
  - г) сарађује у поступку подјеле јавних овлашћења;
  - х) сарађује у обликовању програма студијског образовања и стручног усавршавања;
  - и) утврђује етички код за спровођење ветеринарске професије;
  - ј) утврђује прекршаје и казне у случају нарушавања професионалног понашања;
  - к) обавља друге задатке, уређене Статутом.

4. Задатке из става 3. тач. 1. до 5. обавља ветеринарска комора као јавно овлашћење.
5. Начин, услови и поступак за издавање и одузимање лиценце утврђују се Статутом ветеринарске коморе.
6. Против појединачних правних аката које ветеринарска комора доноси у вршењу јавних овлашћења дозвољена је жалба надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта којима административно припада.

Члан 59.

Услови

1. Ветеринарска комора мора, ради вршења јавних овлашћења прописаних овим законом, испуњавати прописане кадровске, просторне и друге услове, које утврђују надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта.
2. Међусобни односи између надлежних органа ентитета, Брчко Дистрикта и ветеринарске коморе уређују се уговором.
3. У случају престанка јавног овлашћења ветеринарској комори, задатке из члана 58. став 3. тач. 1. до 5. обавља надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта .
4. Предсједник ветеринарске коморе мора бити ветеринар.
5. Јавно овлашћење престаје ако ветеринарска комора више не испуњава прописане услове, ако ради у супротности са прописима или ако крши уговор из става 3., о чему одлучује надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта одлуком у управном поступку.
6. Услове из става 1. прописује ентитетска ветеринарска служба.

Члан 60.

Статут ветеринарске коморе

1. Ветеринарска комора доноси статут у којем, између осталог, уређује и своје пословање организацију, именовање предсједника коморе и чланова арбитражног суда, као и поступак и мјере арбитражног суда.
2. Влада Републике Српске и Влада Федерације Босне и Херцеговине дају сагласност на статут ветеринарске коморе која им административно припада у оном дијелу који се односи на јавно овлашћење.

Члан 61.

Финансирање ветеринарске коморе

1. Ветеринарска комора финансира се:
  - а) чланарином;
  - б) из буџетских средстава за извођење задатака, за које јој је дато јавно овлашћење;

ц) из властитих и других извора.

2. Задатке, које ветеринарска комора обавља на основу јавног овлашћења, контролише надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта.

Д) Ветеринарске организације

Члан 62.

Ветеринарске организације

1. Правна и физичка лица, која испуњавају прописане кадровске, просторне, хигијенско - техничке услове, као и услове у погледу опреме, могу основати сљедеће облике ветеринарских организација: ветеринарску амбуланту, ветеринарску станицу, ветеринарску болницу и ветеринарску клинику.

2. Сматра се да ветеринарска организација испуњава прописане просторне услове и, ако склопи уговор о најму, односно употреби одговарајуће просторије са другим правним или физичким лицем, које ове просторије и опрему не употребљава за обављање ветеринарске дјелатности.

3. Ветеринарске организације из става 1. организоване су као друштва или самостални ветеринари према општим привредним прописима.

4. Ветеринарску дјелатност у ветеринарским организацијама може да обавља ветеринар, којем није правоснажном одлуком забрањено бављење ветеринарским позивом.

5. Детаљне услове из става 1. прописује Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета, Брчко Дистрикта и ветеринарским коморама.

Члан 63.

Верификација ветеринарских организација

1. Ветеринарска организација може да обавља ветеринарске дјелатности, када ветеринарска комора одлуком утврди да ветеринарска организација испуњава прописане услове за одређени организациони облик. У поступку верификације мора да сарађује ветеринарски стручњак.

2. Ветеринарска комора дозвољава ветеринарској организацији обављање ветеринарских дјелатности, за које, према овом закону, концесија није потребна.

3. За обављање дјелатности јавне ветеринарске службе, ветеринарска организација мора, поред одлуке из става 1., добити и концесију од надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта.

4. Надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта води регистар верификованих ветеринарских организација и обавезно га доставља Канцеларији ради вођења јединствене евиденције за Босну и Херцеговину.

5. Облик и садржај регистра из става 4. прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 64.
Брисање ветеринарске организације из регистра

1. Ветеринарска организација избрисаће се из регистра:
  - а) на основу писменог захјева;
  - б) ако више не испуњава прописане услове, а недостатке не уклони у одређеном року;
  - ц) ако обавља ветеринарску дјелатност у супротности са прописима.
2. О брисању из регистра ветеринарска комора доноси одлуку.
3. Детаљније услове за брисање из регистра прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Е) Друге организације са концесијом

Члан 65.
Друге организације са концесијом

1. Концесије се, према овом закону, могу додијелити и другим организацијама, које испуњавају прописане услове.
2. Детаљније услове из става 1. прописују надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта.

VII - КОНЦЕСИЈЕ

Члан 66.
Концесије

1. Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта додјељују концесије за обављање јавне ветеринарске службе носиоцима на основу јавних конкурса, који се објављују у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта.
2. Јавни конкурс из става 1. посебно садржи:
  - а) дефинисање предмета концесије;
  - б) упутство о почетку и трајању концесије;
  - ц) услове, које мора испуњавати концесионар;
  - д) обавезне саставне дијелове пријаве;
  - е) мјерила за избор;
  - ф) индикацију рока за издавање одлуке о избору за издавање концесије;

- г) друге могуће техничке и стручне услове;
  - х) лице за контакте и давање информација у вези са садржајем јавног конкурса;
  - и) датум, мјесто и вријеме отварања захтјева;
  - ј) начин обавјештавања кандидата о избору концесионара.
3. Поступак отварања и оцјењивања захтјева изводи комисија, коју именује надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта. Током отварања захтјева могу бити присутни овлашћени представници пријављених лица.
4. Закашњели захтјеви се одбацују. Непотпуне захтјеве подносиоци могу допунити у року од осам дана од упозорења, а у супротном, захтјеви се одбацују.
5. Резултат јавног конкурса објављује се у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта.
6. Јавни конкурс из става 1. није потребан и концесија се додјељује на основу захтјева, и то:
- а) НВИ-има;
  - б) верификованим ветеринарским организацијама за извођење дјелатности превентивне вакцинације одређених кућних животиња против бјеснила, у властитој амбуланти;
  - ц) у случајевима из члана 55.;
  - д) у случају додјеливања концесије за обављање ветеринарске дјелатности из члана 51.
7. Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта одлучују о избору концесионара одлуком у којој морају бити, осим изабране организације, наведени и ветеринари, који ће додијељену ветеринарску дјелатност обављати.
8. О избору концесионара за обављање осјемењивања одлучују надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта.
9. Међусобни односи између надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта, и концесионара, укључујући и НВИ, детаљније се уређују уговорима.
10. Против одлуке о избору концесионара није дозвољена жалба, а може се водити управни спор.

Члан 67. **Уговор**

1. На основу одлуке о избору, надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта склапа са носиоцем концесије уговор у писменој форми, у којем одређују:
- а) дјелатности јавне ветеринарске службе, коју обавља носилац концесије;

- б) ветеринаре, који ће обављати појединачне дјелатности из уговора;
  - ц) подручје, на којем носилац концесије мора обављати дјелатност јавне ветеринарске службе, ако се ради о дјелатности из члана 10. став 3. и чл. 16. и 17.;
  - д) начин и услове за обављање дјелатности одређених уговором;
  - е) права, обавезе и одговорности носилаца концесије и ветеринара;
  - ф) радно и пословно вријеме, односно начин обезбјеђивања перманентне здравствене заштите животиња;
  - г) почетак и вријеме трајања концесије;
  - х) извор финансирања обављањем јавне службе;
  - и) контрола над обављањем јавне службе;
  - ј) престанак концесије носиоцу концесије, односно ветеринару;
  - к) рок за отказивање концесије.
2. Носиоци концесија и ветеринари, који добију дозволу за обављање јавне ветеринарске службе, за рад су одговорни надлежном органу ентитета и Брчко Дистрикта.

Члан 68. Престанак концесије

1. Концесија престаје:
- а) истеком рока на који је уговор о концесији закључен;
  - б) раскидом уговора о концесији, и
  - ц) у другим случајевима у складу са одредбама овог закона.
2. Детаљније услове за престанак концесије прописује надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта.

Члан 69. Одговорност за извођење концесије

Носилац концесије је, у складу са општим прописима о облигационим односима, одговоран за штету, коју у обављању или у вези са обављањем концесије, узрокује код њега запослени радник, корисницима или другим лицима.

VIII - СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ У ВЕТЕРИНАРСТВУ

Члан 70.
Стручно усавршавање

1. Ветеринари и ветеринарски асистенти имају право и дужност да се стручно усавршавају.
2. Службени ветеринари морају периодично да се образују и обаве прописане провјере знања према програму, који припремају надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта.
3. Остали ветеринари морају периодично да се образују и обаве прописане провјере знања према програму, који припрема ветеринарска комора.
4. Програм оспособљавања и начин извођења оспособљавања на подручју ветеринарских дјелатности у пракси припремају НВИ у сагласности са надлежним органима ентитета, Брчко Дистрикта и ветеринарском комором.

IX - САВЈЕТОДАВНО ТИЈЕЛО

Члан 71.
Државни ветеринарски савјет

1. Државни ветеринарски савјет је савјетодавно тијело министра. Чланове именује министар, а од представника Канцеларије, надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта, НВИ, ветеринарских факултета, ветеринарско- сточарских центара, ветеринарских комора и других признатих стручњака из области ветеринарске медицине.
2. Задаци Државног ветеринарског савјета су:
  - а) припрема стручних основа и програмских усмјерења;
  - б) праћење системских, развојних и кадровских питања у ветеринарству и предлагање приоритетних задатака;
  - ц) сарађивање на припреми програма здравствене заштите животиња;
  - д) сарађивање на припреми кадровских и радних норматива;
  - е) предлагање развојних програма у ветеринарству;
  - ф) сарађивање на припреми основа за прописе у области ветеринарства.
3. Детаљне услове и мјерила за оснивање Државног ветеринарског савјета прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 72.
Савјет корисника

1. Ради заступања интереса имаоца животиња, оснива се Савјет корисника.
2. Задаци Савјета корисника су посебно:

- а) сарадња са ветеринарском комором при формирању цијена ветеринарских услуга;
  - б) давање мишљења на припреми основа за прописе у области ветеринарства;
  - ц) давање мишљења и приједлога за развојни програм у области ветерине.
3. Детаљније услове и мјерила за оснивање Савјета корисника прописује Министарство у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта у року од три мјесеца од ступања на снагу овог закона.

Х - РЕГИСТРИ, ЕВИДЕНЦИЈЕ, БАЗЕ ПОДАТАКА И ИНФОРМАТИВНИ СИСТЕМ

Члан 73.

Регистри, евиденције, базе података и информативни систем

1. Сва лица која спроводе ветеринарску дјелатност морају да воде прописане евиденције, регистре и базе података, који су повезани у информативни систем.
2. Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта обезбјеђују повезивање информативног система из става 1. са међународним информативним системима на подручју ветеринарства.
3. Детаљније услове вођења регистара, евиденција и база података прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

Члан 74.

Прикупљање података

1. Ради испуњавања сврхе ветеринарске праксе, Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта могу, ради вођења и одржавања базе података, прикупити и употребљавати податке, које, у оквиру прописаних база података, воде државни органи, јавни заводи и агенције, концесионари, као и други овлашћени органи и односе се на:
  - а) земљишни катастар;
  - б) пољопривредна имања;
  - ц) базе података о лијековима и хемикалијама;
  - д) појаве и ширење зооноза код људи;
  - е) основне податке из централног регистра становништва, потребне за одржавање својих база података и стања из централног регистра становништва;
  - ф) централни регистар животиња.
2. Руковаоци база података, просљеђују Канцеларији, надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта податке бесплатно, а могу зарачунати непосредне материјалне трошкове за потребне додатне изводе.

3. Базе података, које према овом закону успоставља и води Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта финансирају се из буџета Савјета министара Босне и Херцеговине, Владе Републике Српске, Владе Федерације Босне и Херцеговине и Владе Брчко Дистрикта у висини њиховог учешћа у цијелом послу.

XI - НАДЛЕЖНОСТИ ДРЖАВНИХ ОРГАНА

А) Савјет министара Босне и Херцеговине, Влада Републике Српске, Влада Федерације Босне и Херцеговине и Влада Брчко Дистрикта (у даљем тексту: владе)

Члан 75. Надлежности владе

Владе, према овом закону, имају сљедећа права и обавезе:

- а) одређују мрежу јавне ветеринарске службе;
- б) дају сагласност на статут ветеринарске коморе у дијелу који се односи на јавна овлашћења.

Члан 76. Посебна овлашћења владе

1. У случају природних и других несрећа, које узрокују обољење већег броја животиња или појаве епизоотије и у ванредним приликама или рату, владе могу одредити за шире подручје сљедеће мјере:

- а) мобилизацију ветеринара и ветеринарских асистената, као и других чланова општине ради извођења прописаних мјера;
- б) одузимање опреме, лијекова и превозних средстава у складу са посебним прописима и тренутном употребом земљишта, као и зграда за извођење прописаних мјера здравствене заштите животиња;
- ц) посебне задатке НВИ, ветеринарским и другим организацијама ради извођења прописаних мјера.

2. У случају већих епизоотија владе могу одредити да и полиција и јединице цивилне заштите морају да помогну у спречавању ширења и сузбијању заразних болести, а могу да захтијевају и помоћ војске.

Б) Министарство и министарства ентитета

Члан 77. Надлежности

1. Министарство у сарадњи са министарством ентитета, односно Брчко Дистриктом издају подзаконске прописе предвиђене у одредбама овог закона.

2. Министарство издаје, у сагласности са министром надлежним за здравство, пропис из става 2. члана 44. овог закона.

3. Министарство, министарство ентитета, односно Брчко Дистрикт може да пренесе своја овлашћења на руководиоца НВИ којем је надређен.

Члан 78.

Посебна овлашћења Министарства

У ванредном или ратном стању, у случајевима природних или других несрећа, које узрокују обољење већег броја животиња, или са појавама епизоотије, Министарство може да наложи ветеринарима, ветеринарским асистентима, НВИ, ветеринарским и другим организацијама посебне стручне и друге задатке.

Члан 79.

Ванредне мјере

1. У случају епизоотија, Министарство може да нареди заштитну вакцинацију животиња.
2. Ако унутар мреже јавне ветеринарске службе у Босни и Херцеговини није могуће обезбиједити обављање одређене дјелатности јавне ветеринарске службе, Министарство у сарадњи са министарством ентитета организује обављање ове дјелатности у одговарајућим другим институцијама у Босни и Херцеговини или у другим државама.

Члан 80.

Мјере на граници

Ради спречавања уношења и ширења одређених животињских заразних болести са Листе А и других нарочито опасних заразних болести из других држава и њиховог сузбијања у Босни и Херцеговини, Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Канцеларије, може да ограничи или забрани лицима прелаз преко државне границе у оба смјера, ако се на граничном подручју у Босни и Херцеговини или у одговарајућем пограничном подручју у сусједној држави одређена болест појави, односно рашири.

Члан 81.

Стручни услови

1. Инспекцијску контролу може да обавља само службени ветеринар, који је обавио прописано једногодишње стручно оспособљавање, као и стручни испит за инспектора.
2. Директор или шеф регионалне (кантоналне или општинске) канцеларије, надлежног органа ентитета и Брчко Дистрикта може бити службени ветеринар са положеним стручним испитом за инспектора, односно службени ветеринар који има најмање три године радног искуства у ветеринарству.
3. Помоћник министра за ветеринарство у ентитету може бити службени ветеринар, који има најмање три године радног искуства у ветеринарству.

4. Директор Канцеларије је службени ветеринар, који има најмање три године радног искуства у ветеринарству.

Члан 82. **Управни задаци**

Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта обављају сљедеће управне задатке:

- 1) издавање обавезних упутстава цјелокупном ветеринарском сектору и ветеринарским организацијама у складу са одредбама овог закона;
- 2) испуњавање, односно потврђивање осталих ветеринарских сертификата, односно потврда (члан 51. тачка 4.);
- 3) обезбјеђивање коректног и аутентичног рада АИМЦС у моменту када се АИМЦС буде проширио на остала зоотехничка поља, а која пропише Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта; у складу са својим компетенцијама;
- 4) обезбјеђивање извођења контроле имунитета код животиња, прописује Канцеларија а проводе надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта;
- 5) формирање, развој и учвршћивање епидемиолошких јединица и информативног система у ветеринарском сектору БиХ, који прописује Савјет министара, на приједлог Канцеларије;
- 6) праћење кретања животињских заразних болести у држави и у иностранству и обавјештавање свих заинтересованих у Босни и Херцеговини и иностранству - Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта;
- 7) информисање свих заинтересованих страна БиХ о кретању заразних болести животиња и мјера које су предузели надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта на основу информација добијених од Канцеларије;
- 8) сарађивање са органима Европске уније и другим међународним организацијама - Канцеларија;
- 9) сарађивање на обликовању програма студијског образовања и стручног усавршавања, на бази програма сачињеног у сарадњи Канцеларије, надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта;
- 10) међусобно сарађивање и обавјештавање административних ветеринарских области других држава - Канцеларија;
- 11) усвајање програма усклађивања рада и одређивање мјера за извођење програма контроле и спречавања ширења животињских заразних болести и епидемија;
- 12) праћење и проучавање епизоотиолошких прилика и предузимање мјера, у складу са обавезама усвојеним у оквиру Међународне канцеларије за заразне болести (ОИЕ) и сталног

Ветеринарског комитета ЕУ, као и у складу са програмом здравствене заштите животиња у Босни и Херцеговини заједно са ветеринарским организацијама и НВИ;

13) вођење прописаних евиденција, регистара и база података, издавање мјесечних извјештаја о кретању животињских заразних болести у држави на прописан начин, извјештавање међународне организације за заразне болести (ОИЕ) и обавјештавање свих заинтересованих у држави и иностранству о стању заразних болести и усвојеним мјерама;

14) регистровање и вођење регистра превозника животиња;

15) обезбјеђивање повезивања евиденција, база података и регистара према овом закону у јединствени информативни систем;

16) обезбјеђивање повезивања информативног система у међународне информативне системе на подручју ветеринарства - Канцеларија;

17) са појавом епизоотије и у другим ванредним приликама, могућност наметања ветеринарским радницима и ветеринарским организацијама посебних стручних и других задатака;

18) именовање комисије за поновни ветеринарски преглед;

19) брига за извођење прописа о ветеринарству и обезбјеђивање образовања на том подручју;

20) управна контрола спровођења овог закона и других прописа о ветеринарству;

21) управљање средствима за здравствену заштиту животиња;

22) издавање дозвола за обављање одређених ветеринарских дјелатности;

23) извођење јавних конкурса за додјеливање концесија, издавање одлука о додјели концесија и о испуњавању прописаних услова ветеринарске коморе за извођење јавних овлашћења, као и склапање уговора са концесионарима, као и ветеринарском комором;

24) издавање дозвола за пласирање лијекова на тржиште за употребу у ветеринарској медицини на подручју Босне и Херцеговине;

25) могућност забране употребе одређених штетних материја и лијекова;

26) одређивање обима градива за стручне испите и провјеру знања, именовање испитне комисије, обавјештавање о датуму, који је одређен за испит, и вођење књиге испита;

27) публикавање образаца, сертификата, других потврда о здравственој исправности, штампе, и издавање обавјештења, извјештаја и другог;

28) обезбјеђивање годишње анализе резултата праћења штетних материја у прехранбеним производима, израде процјене ризика у погледу тих остатака у прехранбеним производима и припрема годишњег извјештаја;

29) систематско праћење здравственог стања и способности за оплођивање расних животиња, здравствене исправности животињског сјемена, јајних ћелија и ембриона;

30) припрема прописа са свог радног подручја;

31) међусобно сарађивање и обавјештавање министарства за здравство, Канцеларије, надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта у случају појава зооноза, алиментарних инфекција и интоксикација.

Ц) Инспекцијска контрола

Члан 83.

Подручје контроле

1. Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта обављају непосредну инспекцијску контролу над спровођењем овог закона, других прописа и међународних уговора, који се односе на:

а) ветеринарство у Босни и Херцеговини (ентитетима и Брчко Дистрикту);

б) заштиту од заразних болести животиња;

ц) обезбјеђивање заштите становништва од заразних болести, у погледу обавезе ветеринарске службе у спречавању и сузбијању зооноза;

д) трговину лијековима који се употребљавају у ветеринарској медицини;

е) здравствену исправност и здравствену контролу прехранбених производа;

ф) хигијену производње и трговину млијеком;

г) ветеринарске мјере у сточарству у погледу обезбјеђивања несметане репродукције животиња, у погледу мјера за спречавање и сузбијање неплодности, у погледу здравља животиња и здравствене исправности за размножавање, трговине и складиштења животињског сјемена, јајних ћелија, ембриона, икре, инкубираних јаја и пчелињих матица, у погледу добијања и припреме животињског сјемена, јајних ћелија и ембриона, као и осјемењивања и здравствене исправности животињског сјемена, јајних ћелија и ембриона;

х) мјере за заштиту животиња од штетних дејстава јонизујућег зрачења;

и) заштиту животиња од мучења;

ј) здравствену исправност сточне хране и воде за напајање.

2. Предмете инспекцијске контроле у погледу спровођења прописа, наведених у ставу 1., обављају непосредно службени ветеринари надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта за инспекцијску контролу, који имају положен стручни испит за инспекторе (у даљем тексту: ветеринарски инспектор).

3. Канцеларија ће преко свог одјељења за инспекцијске послове остваривати инспекцијску контролу у међународној трговини и увид у спровођење мјера из овог члана.
4. Прије полагања стручног испита из става 2. службени ветеринар мора да обави стручно оспособљавање, које организује надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта.
5. Детаљнији садржај и трајање стручног усавршавања из става 4. прописује Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта.

Члан 84. Сарадња

1. Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта сарађују међусобно, у складу са одредбама овог закона. Када се ради о хитним мјерама у циљу заштите здравља и живота људи и животиња, Канцеларија доноси самостално хитне мјере.
2. Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта морају да усаглашавају своје акте са овим законом и актима Канцеларије.
3. Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта у свом раду сарађују са другим инспекцијама, другим организацијама, као и истраживачким организацијама и стручњацима.

Члан 85. Ветеринарски инспектор

1. Ветеринарски инспектор идентификује се службеном легитимацијом, коју издаје Канцеларија, надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта по територијалној надлежности.
2. Обавезник, према овом закону, мора ветеринарском инспектору да омогући несметано обављање контроле.
3. Савјет министара, на приједлог Канцеларије, у сарадањи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта прописује изглед и употребу службене легитимације из става 1.

Члан 86. Надлежности ветеринарског инспектора

Приликом инспекцијске контроле, ветеринарски инспектор има следећа права и дужности:

- 1) да прегледа животиње, као и да одређује мјере за спречавање појава, за откривање, сузбијање, као и искорјењивање заразне болести;
- 2) да надгледа и прегледа производе, сировине и прехрамбене производе, животињско сјеме, јајне ћелије и ембрионе, сточну храну, воду за напајање животиња и отпатке у производњи, складиштењу и трговини, ради обезбјеђивања здравствене исправности;
- 3) да нареди отклањање неправилности и забрану трговине животињама које нису прописано означене;

- 4) да забрани производњу, трговину и употребу сточне хране и воде за напајање животиња, ако садрже патogene микроорганизме или материје штетне по здравље животиња или људи;
- 5) да забрани трговину кожама животиња, које су биле заклане без ветеринарског прегледа или воде поријекло од угинулих животиња за које нема ветеринарске потврде о незаражености подручја, као и ако нису ускладиштене одвојено од испитаних кожа;
- 6) да забрани утовар и премјештање животиња, производа, сировина, прехранбених производа, сточне хране и отпадака, ако не испуњавају прописане услове;
- 7) да забрани употребу возила за превоз животиња, производа, сировина, прехранбених производа, сточне хране, воде за напајање животиња и отпадака, ако не испуњавају прописане услове;
- 8) да забрани употребу штала и других објеката за узгој животиња, станица и пристаништа за утоварање, премјештање и истоварање животиња, ако не испуњавају прописане услове;
- 9) да забрани клање животиња, сакупљање и обраду сировина, као и производњу прехранбених производа, ако нису испуњени прописани услови;
- 10) да забрани трговину и употребу сировина, као и прехранбених производа, који нису здравствено исправни;
- 11) да забрани трговину и употребу лијекова за употребу у ветеринарској медицини;
- 12) да контролише ефикасност и штетност лијекова;
- 13) да забрани издавање ветеринарских сертификата, ако се појави заразна болест или сумња на заразне болести, или ако је животиња из штале са нејасним епизоотиолошким приликама;
- 14) да нареди одузимање и уништење сировина, прехранбених производа, сточне хране и лијекова, који нису исправни;
- 15) да нареди начин оспособљавања условно употребљивих сировина, прехранбених производа и сточне хране или прераду у друге намјене;
- 16) да нареди отклањање неправилности у производњи и трговини животињама, прехранбеним производима, сировинама, сточном храном и лијековима;
- 17) да забрани употребу пословних простора, опреме и припрема за производњу и трговину, у индустријске, занатске и друге намјене, ако нису уређени у складу са прописима;
- 18) да узме узорке прехранбених производа и сировина, адитива и отпадака, сточне хране, воде, средстава за заштиту животиња, животињског сјемена, јајних ћелија и ембриона, ради провјере, да ли одговарају прописима о здравственој исправности;
- 19) да нареди уништење прехранбених производа у трговини, ако нису означени и немају ветеринарске потврде;

- 20) да запечати средства за рад, радне просторије, опрему и предмете, који су под његовом контролом;
- 21) да нареди мјере из члана 15. овог закона, као и да контролише њихово извођење;
- 22) да одреди границе зараженог и угроженог подручја и да извјештава о појавама заразних болести и о раду ветеринарских организација у вези са појавом заразне болести;
- 23) да контролише трговину и употребу лијекова, средстава за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију, према овом закону;
- 24) да прегледа евиденције, које су дужни водити увозници;
- 25) да нареди потребне ветеринарске мјере за заштиту сточне хране и воде за напајање животиња;
- 26) да нареди уклањање неправилности у вези са добијањем, складиштењем и трговином животињским сјеменом, јајним ћелијама и ембрионима;
- 27) да нареди уклањање неправилности при избору, транспорту и преради отпадака;
- 28) да забрани трговину здравствено неодговарајућим животињским сјеменом, јајним ћелијама и ембрионима;
- 29) да уништи здравствено неисправно сјеме, јајне ћелије и ембрионе;
- 30) да контролише издавање ветеринарских сертификата, скупљање и употребу средстава;
- 31) да прегледа пословне књиге, евиденције о резултатима испитивања и друге документе физичких и правних лица, који се односе на извођење прописа о ветеринарству и прописа о пласирању лијекова на тржиште;
- 32) да сакупља податке и обавјештења од одговорних лица, свједока, стручњака и других лица, ако је то потребно;
- 33) да одузима животиње, прехранбене производе, сировине, сточну храну, лијекове, животињско сјеме, јајне ћелије и ембрионе, као и отпатке и друге предмете, у вези са кажњивим чином или прекршајем;
- 34) да нареди мјере за уклањање неправилности у ветеринарским организацијама, НВИ, ветеринарској комори и другим организацијама са концесијом, према овом закону;
- 35) да нареди мјере за одстрањивање животињских трупова, отпадака од клања и других отпадака животињског поријекла;
- 36) да изриче новчане (мандатне) казне у случајевима прописаним овим законом, да покреће поступак због прекршаја, односно да пријави кажњиво дјело;
- 37) да нареди мјере за заштиту животиња од мучења.

Члан 87.

Надлежности ветеринарског инспектора на граничном прелазу

На граничном прелазу надлежни ветеринарски инспектор има следећа права и дужности:

- 1) након претходног ветеринарског прегледа пошиљке и пратеће документације, да одобри увоз и транзит животиња, сировина, прехранбених производа, производа, лијекова и медицинских помагала, сточне хране и отпадака, одлуком, којом, за сваки случај посебно, установљава да на основу прописаних услова нема ветеринарских сметњи за њихов увоз и транзит;
- 2) да обавља ветеринарску контролу пошиљака из овог закона, које су намијењене за извоз, ако се на граничном прелазу премјештају, односно складиште у регистрованим складиштима, према прописаним условима, као и да издаје ветеринарске сертификате за те пошиљке;
- 3) да узима узорке прехранбених производа, сировина, отпадака, као и сточне хране и да их шаље на преглед у овлашћене лабораторије, односно да обави потребна испитивања у лабораторијама на граничном прелазу;
- 4) да прегледа пословне књиге и документе лица и организација, који се баве шпедитерством;
- 5) да потврди и контролише ветеринарски ред на граничним прелазима, складиштима, царинским складиштима и слободним царинским зонама;
- 6) да изриче мандатне казне, пријављује кажњиву дјелатност, односно да покреће прекршајни поступак;
- 7) да води евиденцију извозних, увозних и транзитних пошиљака приликом прелаза преко државне границе;
- 8) да обавља контролу над дезинфекцијом возила, складишта и опреме на граничним прелазима, царинским складиштима и слободним царинским зонама;
- 9) да прати појаве и кретања заразних болести животиња у сусједној држави и о томе обавјештава Канцеларију, надлежне органе ентитета и Брчко Дистрикта.

Члан 88.

Мјере ветеринарског инспектора на граници

1. При обављању инспекцијске контроле, ветеринарски инспектор на граници има право и дужност да нареди следеће мјере:
  - a) забрану извоза, увоза и транзита пошиљке из овог закона:
    - 1) ако пошиљка или превозно средство не одговара прописаним условима;
    - 2) ако води поријекло са зараженог подручја;

- 3) ако је заражена;
  - 4) ако нема прописани ветеринарски сертификат или друга потребна документа, која морају да прате пошिल्ку;
  - 5) ако установи да пошиљка угрожава здравље људи и животиња;
  - 6) ако прехранбени производи, који су намијењени за исхрану људи, садрже штетне материје изнад дозвољене границе;
  - 7) ако прехранбени производи нису здравствено исправни за исхрану људи;
  - 8) ако не испуњава прописане захтјеве за заштиту животиња од мучења;
  - б) привремену забрану увоза, извоза и транзита пошиљака, ако је потребно отклонити недостатке на пошиљци или документу, који је прати или, ако сумња да је заражена;
  - ц) складиштење пошиљке у регистрованом складишту, ако је потребно утврдити њену здравствену исправност;
  - д) одузимање лицима, која пређу преко државне границе Босне и Херцеговине, животиње, прехранбене производе, као и сировине и безопасно их уништити, ако је таква мјера изречена одлуком надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта;
  - е) за заштиту животиња у складу са прописима и међународним уговорима;
  - ф) за дезинфекцију возила, објеката и опреме, који се употребљавају у третирању пошиљака;
  - г) забрану употребе објеката на граничном прелазу, ако не испуњавају прописане услове;
  - х) забрану употребе сточне хране и отпадака, ако не испуњавају прописане услове;
  - и) забрану употребе возила за превоз пошиљака, ако не испуњавају прописане услове;
  - ј) уклањање утврђених неправилности у вези са пошиљкама на граничном прелазу;
  - к) привремено одузимање пошиљке у вези са прекршајем или кажњивим чином.
2. Ветеринарски инспектор на граници има обавезу да у току рада носи прописану униформу са јасним обиљежјем и да има прописану легитимацију издату од надлежног органа.
  3. Детаљније прописе из става 2. доноси Савјет министара, на приједлог Канцеларије.

ХП - УПРАВНИ ПОСТУПАК

Члан 89. **Управни акти**

1. Против одлуке службеног ветеринара, ветеринарског инспектора и ветеринарске коморе дозвољена је жалба надлежном другостепеном органу, у року од осам дана од дана достављања одлуке.

2. Жалба не одгађа извршавање наређених мјера. Изузетно, орган који је надлежан за одлучивање о жалби, може дозволити да се извршење одређених мјера одгоди, ако се утврди да би извођењем одређене мјере настала непоправљива штета, коју другачије није могуће отклонити, а тим одгађањем здравље људи и животиња није угрожено.

3. Ако се ради о хитним мјерама у јавном интересу, да би се отклонила непосредна опасност по здравље људи и животиња, које није могуће одгађати, ветеринарски инспектор има право да, без присуства правног лица или појединца чије је пословање, односно чије су просторије, објекти и опрема предмет инспекцијске контроле, односно његовог одговорног лица, обави преглед и донесе наредбу по хитном поступку.

4. У изузетно хитним случајевима, да би се обезбиједили од опасности или да би се одвратила опасност по здравље људи и животиња, ветеринарски инспектор може да донесе и усмену наредбу, а најкасније у року од три дана писмену наредбу.

ХИИ - ЗАДАЦИ ПОЛИЦИЈЕ, ЦАРИНСКЕ СЛУЖБЕ И ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 90.

Полицијска контрола

1. Ако полиција у обављању својих задатака установи да имаоци животиња немају ветеринарски сертификат за животиње, из члана 16., које воде, јашу или шаљу жељезницом, бродом, авионом или путним превозним средствима, о томе без одгађања обавјештавају надлежног службеног ветеринара и нуде потребну помоћ, у складу са прописима.

2. Ако полиција у обављању својих задатака установи да животиње немају ветеринарски сертификат или ветеринарску упуту или да животиње долазе са зараженог подручја, такве животиње мора задржати до доласка службеног ветеринара, али највише до два сата. Полиција ће понудити одговарајућу помоћ, у складу са прописима.

3. Ако полиција у обављању својих задатака установи да се не изводе мјере у погледу очувања околине, из овог закона, мора о томе да обавијести најближег ветеринарског инспектора.

Члан 91.

Помоћ полиције и цивилне заштите

1. На захтјев ветеринарског инспектора, полиција помаже у ограничавању трговине животињама, забрани кретања животиња или лица на зараженом подручју, као и у извођењу других мјера, прописаних овим законом.

2. У случају већих епизоотија, према одлуци надлежне владе, полиција и цивилна заштита морају помоћи у спречавању ширења и у сузбијању заразних болести.

3. Ако ветеринарска организација или службени ветеринар у обављању својих задатака и у извођењу мјера наиђе на физички отпор или на ометање у обављању својих задатака или ако такав отпор и ометање са разлогом очекује, може да захтијева помоћ полиције.

Члан 92.

Спречавање недозвољеног преласка

1. Полиција и органи царинске службе, у складу са својим надлежностима, спречавају недозвољен прелаз, односно превоз пошиљака, ван одређених граничних прелаза.

2. Пошиљке, које су увезене на подручје Босне и Херцеговине ван одређеног граничног прелаза, органи из става 1. задржавају и о томе обавјештавају ветеринарског инспектора или упућују на надлежни гранични прелаз, ако је превозник ради незнања или из другог оправданог разлога дошао на погрешан гранични прелаз.

3. Са пошиљкама из става 2. поступа се према међународном уговору, ако је у њему одређен начин поступања са њима, односно према упутству Канцеларије, надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта.

XIV - КАЗНЕНЕ МЈЕРЕ

Члан 93.

Прекршаји правних лица и самосталних предузетника

1. Новчаном казном у износу од од 4.350 КМ до 87.000 КМ кажњава се за прекршај правно лице:

1) ако не обавијести ветеринарске организације, односно службеног ветеринара (члан 4. став 5.);

2) ако не води прописане евиденције (члан 4. став 6.);

3) ако нема основно знање из члана 7. став 1.;

4) ако поступа у супротности са чланом 10.;

5) ако поступа у супротности са чланом 11.;

6) ако поступа у супротности са чланом 12. ст. 1. и 2.;

7) ако ветеринар поступа у супротности са чланом 13. став 1.;

8) ако ветеринар правног лица или организација, која обавља дијагностичка испитивања, поступа у супротности са чланом 13. став 2.;

9) ако организација, која обавља јавни превоз, односно обезбјеђује доставу, поступа у супротности са чланом 13. став 3.;

10) ако не узима у обзир мјере одређене у члану 15.;

- 11) ако производи у трговини нису прописано означени или ако их у трговини не прати прописани ветеринарски сертификат (члан 17. ст. 1. и 2.);
- 12) ако клаоница не обезбиједи клање из члан 18. став 4.;
- 13) ако прехранбени производи у трговини нису на прописан начин означени, односно сертификовани (члан 19. став 1.);
- 14) ако поступа у супротности са чланом 20.;
- 15) ако поступа у супротности са ограничењем или забраном трговине из члана 21.;
- 16) ако ималац или превозник не обезбиједи прописане услове, односно не поступа у складу са чланом 23. ст. 1., 2., 4. и 7.
- 17) ако поступа у супротности са чланом 23. став 3.;
- 18) ако ветеринарско-хигијенска служба или организација не поступа у складу са чланом 23. став 6.;
- 19) ако поступа у супротности са чланом 24.;
- 20) ако не обави прописане ветеринарске прегледе, у складу са чланом 25.;
- 21) ако поступа у супротности са чланом 27.;
- 22) ако поступа у супротности са чланом 28.;
- 23) ако поступа у супротности са чланом 32. ст. 2. и 3.;
- 24) ако поступа у супротности са чланом 33. став 1.;
- 25) ако не изведе, односно не узме у обзир неку од наређених мјера из члана 33. ст. 2. и 3.;
- 26) ако поступа у супротности са чланом 34. ст. 1. и 3.;
- 27) ако пласира на тржиште или тргује здравствено неисправном сточном храном (члан 34. став 2.);
- 28) ако поступа у супротности са чланом 37. став 2.;
- 29) ако поступа у супротности са чланом 38. ст. 1. и 2.
- 30) ако не испуњава прописане услове, односно нема концесију за обављање осјемењивање (члан 39. став 1.);
- 31) ако поступа у супротности са чланом 40.;

- 32) ако поступа у супротности са чланом 41.;
  - 33) ако поступа у супротности са чланом 42.;
  - 34) ако поступа у супротности са чланом 43. став 1.;
  - 35) ако не пријави угинуће на прописан начин (члан 43. став 2.);
  - 36) ако поступа у супротности са чланом 43. ст. 3., 4., 5., 6. и 7.;
  - 37) ако поступа у супротности са чланом 44.;
  - 38) ако поступа у супротности са чланом 53. став 3.;
  - 39) ако поступа у супротности са чланом 56. ст. 1., 5. и 6.;
  - 40) ако НВИ поступа у супротности са чланом 57., став 4.;
  - 41) ако НВИ не обезбиједи имплементацију задатака из члана 57., став 2.;
  - 42) ако ветеринарска комора не обавља задатке јавног овлашћења (члан 58. став 4.);
  - 43) ако ветеринарска комора не поступа у складу са чланом 58. став 5.;
  - 44) ако ветеринарска комора не изда одлуку из члана 63. ст. 1. и 2. у року, који одређују прописи о општем управном поступку;
  - 45) ако ветеринарска организација обавља ветеринарску дјелатност у супротности са чл. 62. и 63.;
  - 46) ако не води прописане евиденције, регистре и базе података (члан 73. став 1.);
  - 47) ако не изводи прописане мјере ветеринарског инспектора (чл. 86. и 88.).
2. Новчаном казном од 1.740 КМ до 43.000 КМ, за прекршај из става 1. овог члана, казниће се одговорно лице правног лица.
  3. Новчаном казном од 430 КМ до 4.350 КМ за прекршај казниће се физичко лице, ако ради нелегално и неовлашћено, односно без дозволе за рад, као и ако учини прекршај из става 1. у вези са самосталним обављањем дјелатности.
  4. Поступак за утврђивање прекршаја и изрицања новчаних казни прописаних овим законом покреће надлежни ветеринарски инспектор код надлежног суда према територијалној припадности.

Члан 94.
Мандатне казне правним лицима

1. Новчаном казном од 2.600 КМ, која се наплаћује одмах на лицу мјеста, за прекршај казниће се правно лице:

- а) ако није омогућило извођење задатака предвиђених чланом 4. став 4.;
- б) ако се понаша у супротности са чланом 8. ст. 4. и 5.;
- ц) ако се понаша у супротности са чланом 9.;
- д) ако власник не обезбиједи прописано обиљежавање животиња (члан 16. став 1.);
- е) ако власник животиње не обезбиједи прописани ветеринарски сертификат (члан 16. став 2.);
- ф) ако не омогући обављање задатака из члана 4. став 4.;
- г) ако нема прописане сагласности из члана 22.;
- х) ако сточна храна нема прописану ветеринарску потврду или документа (члан 35. став 2.);
- и) ако не омогући неометано обављање инспекцијске контроле (члан 85. став 2.).

2. Новчаном казном од 870 КМ, која се наплаћује одмах на лицу мјеста, за прекршај из става 1. казниће се и одговорно лице правног лица.

3. Новчаном казном од 1.740 КМ, која се наплаћује одмах на лицу мјеста, за прекршај из става 1. казниће се физичко лице које учини прекршај у вези са самосталним обављањем дјелатности.

4. Мандатне казне утврђене овим законом изричу и наплаћују надлежни ветеринарски инспектори зависно од врсте учињеног прекршаја.

Члан 95. Прекршаји физичког лица

Новчаном казном од 430 КМ до 870 КМ казниће се физичко лице које учини прекршај из члана 93. став 1. овог закона, осим члана 93. став 1. алинеја 3.

Члан 96 Мандатне казне физичким лицима

Новчаном казном од 260 КМ, која се наплаћује одмах на лицу мјеста, казниће се физичко лице, које учини прекршај из члана 94. став 1.

Члан 97. Заштитне мјере

1. За прекршај из члана 93. став 1. алинеје 14. и 15. изриче се поред казне и заштитна мјера одузимања предмета којима је био прекршај учињен.

2. За прекршај из члана 93. став 1. алинеја 21. изриче се поред казне и заштитна мјера забране обављања дјелатности.

3. Заштитне мјере утврђене овим чланом изричу надлежни судови.

XV - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 98.

Рок за доношење подзаконских прописа и прописи који остају на снази

1. У року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона надлежни органи донијеће подзаконске прописе у складу са овим законом.

2. До ступања на снагу овог закона и подзаконских прописа из претходног става 1., примјењиваће се важећи подзаконски прописи донесени на основу Закона о здравственој заштити животиња и ветеринарској дјелатности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 11/95, 10/97 и 52/01) и Закона о ветеринарству ("Службени лист Федерације БиХ", број 46/00) и други прописи, који се примјењују на основу важећих прописа, уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 99.

Хармонизација постојећих закона и подзаконских аката

У року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, ентитети су дужни да ускладе са одредбама овог закона Закон о здравственој заштити животиња и ветеринарској дјелатности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 11/95, 10/97 и 52/01) и Закон о ветеринарству ("Службене новине Федерације БиХ", број 46/00)

Члан 100.

Прелазни период

1. У року који не може бити дужи од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, НВИ ће, у оквиру својих надлежности, обављати дјелатност у складу са овим законом.

2. У року од шест мјесеци након ступања на снагу овог закона, морају се основати или прилагодити ветеринарске коморе ентитета у складу са овим законом. Запослени се распоређују на радна мјеста у ветеринарској комори, у складу са испуњавањем прописаних услова.

3. Ако се ветеринарске коморе не оснују или трансформишу у року из става 2., потребан поступак за оснивање ветеринарске коморе, према овом закону, спровешће ентитетска ветеринарска служба.

4. До издавања ветеринарских лиценци из члана 58. овог закона, доктори ветеринарске медицине, односно дипломирани ветеринари могу са положеним стручним испитом да обављају ветеринарску дјелатност и управне задатке, у складу са досадашњим овлашћењима.

5. Концесијски уговори, склопљени до ступања на снагу овог закона, остају на снази и усклађују се са одредбама овог закона, најкасније у року од једне године након ступања на снагу овог закона.

6. Доктори ветеринарске медицине, односно дипломирани ветеринари имају право добити ветеринарску лиценцу према овом закону, у року од девет мјесеци након ступања на снагу овог закона.

7. Доктори ветеринарске медицине, који су положили стручни испит према прописима важећим до ступања на снагу овог закона, нису обавезни да полажу стручни испит.

Члан 101.

Промјена организованости и трансфер опреме и људи

У акту о оснивању НВИ, према члану 57., уређују се и односи између национално ветеринарског института, Канцеларије и надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта.

Члан 102.

Престанак примјене важећих закона

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о заштити животиња од заразних болести које угрожавају цијелу земљу ("Службени лист РБиХ", бр. 2/92 и 13/94) и Закон о здравственој заштити животиња ("Службени лист СРБиХ", број 14/78).

Члан 103.

Ступање на снагу

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а објавиће се и у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине

ПС БиХ број 88/02
4. октобра 2002. године
Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Мариофил Љубић, с. р.

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
др. **Никола Шпирић**, с. р.

Прилог 1.

Листа А - List A Diseases

Ознака	Назив болести	Назив болести - енглески
A010	Слинавка и шап	Foot and mouth disease
A020*	Везикуларни стоматитис	Vesicular stomatitis
A030*	Везикуларна болест свиња	Snjine vesicular disease
A040*	Говеђа куга	Rinderpest
A050*	Куга малих преживара	Peste des petits ruminants
A060*	Заразна плеуропнеумонија	Contagious bovine pleuropneumonia
A070*	Болест квргаве коже	Lumpy skin disease
A080*	Грозница рифтске долине	Rift Valley fever
A090*	Болест плавог језика	Bluetongue
A100*	Овчије богиње и козје богиње	Sheep podž and goat podž
A110*	Коњска куга	African horse sickness
A120*	Афричка свињска куга	African snjine fever
A130*	Класична свињска куга	Classical snjine fever
A150*	Куга живине	Highly pathogenic avian influenza
A160*	Њукастл болест	Newcastle disease

Листа Б - List B Diseases

Заразне болести разних врста животиња - Multiple species diseases

Б051*	Бедреница (антракс)	Anthradž
Б052	Болест Аујесзког	Aujeszky's disease
Б053	Ехинококоза (хидатидоза)	Echinococcosis/hydatidosis
Б055	Воденасто срце	Heartnjater
Б056	Лептоспироза	Leptospirosis

Б057	Q-грозница	Q Fever
Б058*	Бјеснило	Rabies
Б059	Паратуберкулоза	Paratuberculosis
Б060	Скриворм нови	New World screwworm (Cochliomyia hominivorax)
Б061	Скриворм стари	Old world screwworm (Chrysomya bezziana)

Заразне болести говеда - *Cattle diseases*

Б101	Анаплазмоза	Bovine anaplasmosis
Б102	Бабезиоза	Bovine babesiosis
Б103*	Бруцелоза говеда	Bovine brucellosis
Б104	Говеђа генитална кампилобактериоза	Bovine genital campylobacteriosis
Б105*	Говеђа туберкулоза	Bovine tuberculosis
Б106	Цистицеркоза	Bovine cysticercosis
Б107	Дерматофилоза	Dermatophilosis
Б108*	Ензоотска говеђа леукоза	Enzootic bovine leucosis
Б109	Хеморагијска септикемија говеда	Haemorrhagic septicaemia
Б110	Заразни говеђи ринотрахеитис / заразни пустуларни вулвовагинитис	Infectious bovine rhinotracheitis / infectious pustular vulvovaginitis
Б111	Тајлериоза	Theileriosis
Б112	Трихомонијаза	Trichomonosis
Б113	Трипанозоза	Trypanosomosis (tsetse-borne)
Б114	Малигна катарална грозница	Malignant catarrhal fever
Б115*	Говеђа спонгиформна енцефалопатија	Bovine spongiform encephalopathy

Заразне болести оваца и коза - *Sheep and goat diseases*

Б151*	Бруцелла овис инфекција	Ovine epididymitis (Brucella ovis)
Б152*	Бруцелоза оваца и коза - мелитококоза	Caprine and ovine brucellosis (including B. ovis)
Б153	Артритис и енцефалитис коза	Caprine arthritis/encephalitis
Б154	Заразна агалакција	Contagious agalactia
Б155	Заразна плеуропнеумонија коза	Contagious caprine pleuropneumonia
Б156	Ензоотски побачај оваца	Enzootic abortion of ewes (ovine chlamydiosis)
Б157	Плућна аденоматоза оваца	Ovine pulmonary adenomatosis
Б158	Најроби болест оваца	Nairobi sheep disease
Б159	Салмонелоза	Salmonellosis (S. abortusovis)
Б160	Скрепи	Scrapie
Б161	Маеди-висна	Maedi-visna

Заразне болести копитара - *Equine diseases*

Б201	Контагиозни метритис коња	Contagious equine metritis
Б202	Дурина	Dourine
Б203	Епизоотски лимфангитис (афричка сакагија)	Epizootic lymphangitis
Б204	Коњски енцефаломијелитис	Equine encephalomyelitis (Eastern and Western)
Б205*	Инфективна анемија копитара	Equine infectious anaemia
Б206	Инфлуенца коња (вирус тип А)	Equine influenza
Б207	Пироплазмоза коња	Equine piroplasmosis
Б208	Вирусни	Equine rhinopneumonitis

	ринопнеумонитис коња	
Б209	Сакагија	Glanders
Б210	Богиње коња	Horse pox
Б211	Заразни артеритис коња	Equine viral arteritis
Б212	Јапански енцефалитис	Japanese encephalitis
Б213	Шуга коња	Horse mange
Б215	Сура	Surra (Trypanosoma evansi)
Б216	Венецуелски енцефалитис коња	Venezuelan elquine encephalomyelitis

Заразне болести свиња - *Swine diseases*

Б251	Атрофични ринитис свиња	Atrophic rhinitis of swine
Б252	Цистицекоза свиња	Porcine cysticercosis
Б253*	Бруцелоза свиња	Porcine brucellosis
Б254	Трансмисивни гастроентеритис свиња	Transmissible gastroenteritis
Б255*	Трихинелоза	Trichinellosis
Б256	Заразна узетост свиња	Enterovirus encephalomyelitis
Б257	Репродуктивни и респираторни синдром у свиња	Porcine reproductive and respiratory syndrome

Заразне болести живине - *Avian diseases*

Б301	Заразни bronхитис кокоши	Avian infectious bronchitis
Б302	Заразни ларинготрахеитис живине	Avian infectious laryngotracheitis

Б303	Туберкулоза живине	Avian tuberculosis
Б304	Вирусни хепатитис патака	Duck virus hepatitis
Б305	Вирусни ентеритис патака (пачја куга)	Duck virus enteritis
Б306	Колера живине	Fowl cholera
Б307	Богиње живине	Fowl pox
Б308	Кокошји тифус и пулорозис	Fowl typhoid
Б309	Заразна болест бурзе (гумборска болест)	Infectious bursal disease (Gumboro disease)
Б310	Марекова болест	Marek's disease
Б311	Микоплазмоза	Avian mycoplasmosis (M. gallisepticum)
Б312	Пситакоза	Avian chlamydiosis
Б313	Салмонелоза живине	Pullorum disease

Заразне болести кунића и зечева - *Lagomorph diseases*

Б351	Миксоматоза	Myxomatosis
Б352	Туларемија	Tularemia
Б353	Вирусна хеморагијска болест кунића	Rabbit haemorrhagic disease

Болести риба - *Fish diseases*

Б401	Вирусна хеморагијска септикемија пастрмки	Viral haemorrhagic septicaemia
Б404	Прољетна времија шарана	Spring viraemia of carp
Б405	Заразна хематопоетска некроза	Infectious haematopoietic necrosis
Б413	Епизоотска хематопетска	Epizootic haematopoietic

	некроза	necrosis
Б415	Болест узрокована вирусом масоу	Oncorhynchus masou virus disease

Болести шкољки и ракова - *Mollusc diseases and Crustacean diseases*

Б431	Бонамиоза	Bonamiosis
Б432	Хаплоспоридиоza	Haplosporidiosis (H. nelsoni or H. costale)
Б433	Перкинсоза	Perkinsosis
Б434	Мартеилиоза	Marteiliosis
Б436	Микроцитоза	Mikrocytosis (Mikrocytos mackini)
Б445	Таура синдром	Taura syndrome
Б446	Болест - вајт спот	White spot disease
Б447	Болест жуте главе	Yellowhead disease

Заразне болести пчела - *Bee diseases*

Б451	Акариоза пчела	Acariosis of bees
Б452	Пчелиња куга (америчка трулеж пчелињег легла)	American foulbrood
Б453	Европска трулеж пчелињег легла	European foulbrood
Б454	Ноземоза	Nosemosis of bees
Б455	Варооза	Varroosis

Остале болести листе Б - *Other List B diseases*

Б501	Лајшманиоза	Leishmaniosis
------	-------------	---------------

Остале болести (Листа Ц) - *Other diseases (List C)*

Ц611	Листерииоза	Listeriosis
Ц612	Токсоплазмоза	Tođžoplasmosis
Ц613	Мелиоидоза	Melioidosis

Ц614	Блеклег	Blackleg
Ц615	Ботулизам	Botulism
Ц616	Остале клостридијалне инфекције	Other clostridial infections
Ц617	Остале пастерелозе	Other pasteurelloses
Ц618	Актиномикоза	Actinomycosis
Ц619	Цријевна инфекција салмонелама	Intestinal Salmonella Infections
Ц620	Кокцидиоза	Coccidiosis
Ц621	Дистоматоза	Distomatosis (liver fluke)
Ц622	Филариоза	Filariosis
Ц652	Говеђа вирусна дијареја	Mucosal disease/Bovine virus diarrhoea
Ц653	Вибрионик дизентерија	Vibrionic dysentery
Ц654	Варбле инфестација	Warble infestation
Ц701	Контагиозни пустуларни дерматитис	Contagious pustular dermatitis
Ц702	Фут-рот	Foot-rot
Ц703	Контагиозна офталмија	Contagious ophthalmia
Ц704	Ентеротоксемија	Enterotoxaemia
Ц705	Лимфаденитис	Caseous lymphadenitis
Ц706	Шуга оваца	Sheep mange
Ц751	Егзантема коитале коња	Equine coital edžanthema
Ц752	Улцеративни лимфангитис	Ulcerative lymphangitis
Ц753	Странглес	Strangles
Ц754	Салмонелоза коња	Salmonellosis (S.abortus ељуи)
Ц801	Еризипелас свиња	Swine erysipelas
Ц851	Инфективна корица	Infectious coryza

Ц853	Енцефаломиелитис живине	Avian encephalomyelitis
Ц854	Спирохетоза живине	Avian spirochaetosis
Ц855	Салмонелоза живине	Avian salmonellosis (edžcluding fonjl typhoid and pullorum disease)
Ц856	Леукоза живине	Avian leucosis